Ն. 5659

1903 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 ՇԱԲԱԹ — 1321 ՇԷՎՎԱԼ 24 — ՕՆ ՏՕԳՈՒՇՉՈՆՃԸ ՄԻՆԷ

20 ԹՈՒՄ

ՃԷՐՈՒՏԷԻ ՇԱՐԳԻՉ

20 ԹՈՒՄ

1877 ՍԿՍԵՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԳՈՂԻԹԻԳԻՏԷ ՄԻԼԼԻՏՅԷ ԹԻՒՃԱՌԻՏՅԷ ՍԱՐՏԱՖԻՏՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՏՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱՋԷԹԱ

صاحب امتیاز: جیوولکیان

جریدهٔ شرقیه (سنه تاسیس اولنمشدر ۱۲۹۳)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԳԻՆ

12 ԱՄՍԷԳ 6 ԱՄՍԷԳ 3 ԱՄՍԷԳ
ՍԹԱՆՊՈԼ 140 ղր. 70 ղր. 40 ղր.
ԹԱՇՐԱ 150 » 80 » 45 »
Մէջէրիպէյ 20 ղր. տարի

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆՈՎԱՆՔԸ

Լրնեմ, Ջանի վէ Յիւնիսի տարիքէ ղր. 5
Կիւնեմ տարիքէ տարիքը » 3

Իտարէխանէի Սթանպոլտա Գալաթա Ալի ճատէսինէ նումէրո 30 Շիվէլէկեան մաթպասասնտա աբր։ Գրեանքների մէվտա հոգդընտա կազէթանըն տարիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՀԻՎԼԻԼԻԿԵԱՆ միւրաճաաթ օլունուր։
Մէվտասը նամիյա տաիր պէնալէր մէճճանէն գոպալ օլունմամագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իատէ օլունմայճագ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Նորվէկիա հիւքիւմէթի՝ պու քէրրէ պիր գանուն լայիհասը Թէրթիպ ԻԹՄԻՀ օլուպ, պու գանուն ահքեամընա, էկէր գոսքնլար՝ նէզամնամէնին էրքէքլէրտէն Թալեպ ԻԹԻԿԻ չէրԻԹի իպա իսէրլէր վէ միւԹէլիթ մէմուրիյէթլէր ի ԻԳԹԻԼԱ իան ԻԳԹիտարլարա մալիք պուլնըրլար իսէ՝ հիւքիւմէթ մէմուրիյէթլէրինէ նասպ օլունապիլէճէքլէր տիր։

Մամաֆէյի գոսքնլար՝ մէզահիպ, բոլիս, գոնսոլոսլար վէ օրտու կիպի պազը Խրամէթլէրե տաւխուլ իսէմիյէճէքլեր տիր։

—

Ամէրիգատա Սէն-Տոմինիգ հիւքիւմէթը ճիմհուրիյէթի՝ Ազուլա, ԳոմբոնԹէլա, Սան Բէտրո ատ Մագորիս, Սամանա, Սանչէզ, ԲուէրԹո-Բլաթա վէ Մոնթէ-Քրիսթի նամ լիմանլարը գոբանմասընը էմր ԻԹՄԻՀ տիր։ Եվրոբա լիմանլարընան կէլէն սէֆինէլէրե 45 կիւնլիք պիր մէսաֆէ վէրիլմիհ տիր։

Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, Սէն-Տոմինիգ հիւքիւմէթինին պու Թէտարիրի՝ տարիւը մէմալիքատ պիր իսան զուսհաւը ԻԹՄԻՀ օլմասընան նէյէթ ԻԹՄԻՀ տիր։

—

Ալէքսանիա իմբէրԹորը Իքինճի Կիւսօմ՝ Եվվէլքի կիւն Գրէոլուա միւվասէլէթ ԻԹՄԻՀ տիր։

—

Բէթէրսպուրկտան Բարիզէ չէքիլէն պիր Թէլեֆոֆա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրԹորիյասը՝ խասԹալանասզընան Լիվասիա ազյահաքընան տարիքը նասպ իսիլմիհ տիր։

—

Ֆրանսա Թիճարէթ նազիրը Մ. Բրուլյո՝ պիր նուԹգ իյրատ իսէրէք, Ֆրանսզա հիւքիւմէթինին՝ Թիճարէթ տանամէլէրինին միւսաիր չարԹլարա Թեճաիսատ իսէճէկինին պէյան ԻԹՄԻՀ տիր։

—

ԳոնարարԹ խանէտանընան բրենսէս Մաթիլտին ճենազէ ալյանտա հազըր պուլունմագ իւզրէ բրենս Լուի ԳոնարարԹ՝ նէվվէլքի կիւն Բարիզէ միւվասէլէթ ԻԹՄԻՀ տիր։

—

Սթոգոլմատան չէքիլէն պիր Թելեկրաֆա կէօրէ, ԴուԹպը ճէնուպիսէն Սթոգոլմա ավասէ իսէն հէյլէԹը սէյլասինին ազտաք՝ Սթոգոլմատա պէօյիք պիր ալյա իլե գապալ ալնմըշլար տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Մէմալէքէթէ պուղաայ նազիլյաԹընը գոյալԹլամասը վէ չամնարԹէր Խաթէթլարընա կիտէն եոլլարը՝ մէնԹաքէներին մունԹազամէն Թամիրի, վէ լիմանլար Թէէսսոֆ, վէ Դարա Տէնիզ իլե սաիր եերլերտէ նազիյաթ իչուն չիՖԹէներե իյԹատ մուավենէթ իսիլմէսի, վէ քիլեճի էսնաֆընը վէ սաիր կէօնա պազը ֆազա բուսումը լազըմ Թասավվուր օլունմազը կէպի, պիր Թագըմ առամլարը խորիճէ պուղտայ սէվգ իսէրէք, էհալիյի զարարտէ իսէմէմէլերի իչուն տախի ԹէչէպպիւսաՖը լազմէյէ իգԹիտար իսիլճէք տիր։ Գունլարտան մատա, չիՖԹճի եէտինէ պուլունան պուղտայլարը ֆիյաԹը հագիգիյէսի իլե ռաԹը ալնմարագ, մահսուլԹը սախլիյէ իլե իտարէ իսիլմէք չարէլերի Թէէմին իսիլմէք մաԹլուպ օլմազա, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի Թարաֆընան էն կէլզել վէ ըսլահ օլմըշլ ճենուան լիւզումը գառար Թօխումըզընը չիՖԹճիյէ Թէվզի, վէ հէր Թարաֆը մահսուլԹը նիւմունէլերի ճէլպ օլունարագ մուայէնէ, վէ չոյանը ըսլահ օլան մահսուլԹը ըսլահընա տիտ ԹէչէպպիւսաՖը լճրա իսիլմէսի տախի մուգաբիլը օլմազա, պու պապատ Տախիլիյէ Նէզարէթիյէ Շէհր Էմանէթինէն իյճապ իտէն միւԹալէաթ մագամը ալիսնէ Թագահիմ իսիլմիշ տիր։

—Գունտան ազտէմ պիր Թագըմ հաճիլեր մէճճանէն կէօնտերիլմիկի կիպի, պու կիւն տախի կիտէճէք օլան հաճիլերե պիլէթլեր Թէվզի օլունմըշ տիր։

—Շուրտի Պահրիյէնին Թէշքիլ օլունտըզը սրբատա Թագահիմ իսիլմիկի պէշ տարիքէտէն Լէվազիմ տարիքէ՝ իճրա գելընան Թատարիաթ սրբասընտա Շուրտի Պահրիյէյե պիրլեշտիրիլմիշ իսէ տէ, Շուրտի մէզգիւրէ՝ տարիքէի պահրիյէյե միւԹալիգ քեսՖիքէի իշլերին մերբիի միւզաքերտը օլմագ հասէպիյլէ, իշլերին չօգուզընտան, վէ լեվազիմ իշլերի իսէ՝ հէր կիւն վագբիլը վազըԹըղ զուհուր իԹԹիկինտէն, լեվազիմաթ վէ միւզայատաթ իշլերինին էվվէլքի կիպի այրքնա պիր տարրեյէ Թէվտիրնէ հաճէթ կէօրիլմէքլէ, էլեէվմ Շուրտի Պահրիյէ Լեվազիմ գըսմը բրյասէԹինէ պուլընան ատատ. Հաճիէ-ին բաշանը բրյասէԹի ալԹընտա պուլունմագ, վէ ազատը Շուրտի Պահրիյէ ազատընան միրալայ Նազիճ, վէ Պահրիյէ Մուհասքէմաթ տարիքէի ազատընան գալմագամ Ալի պէյլերտէն միւրէքքէպ օլմագ վէ Շուրտի Պահրիյէ իլե իրԹիպաթը պազը գալմագ իւզրե, այրընա պիր լեվազիմ տարիքի Թէշքիլ խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չերէֆսուտուր պուլյուրմըշ տիր։

—Օխրի (Մանաստիր) ժանտարմա օնգայլըրընան Շաքիրի գալը սիլինէրէք Թահնը Թէվգիֆէ ալնմըշ տիր։

—Ճեզաիրը Պահրը Սէֆիտ վալիսի տէվլ. Ազդէտին բաշ հազրէԹլերինին պէօյիւք պիրտէրի Վէյսել բաշ ատիւ ազչամ վէֆաթ ԻԹՄԻՀ տիր։

—Գուլկար էշզբյասը իլե վուգու պուլան միւսատէմէ էնէտընտա եարալանարագ, սուտուր իտէն էմր ու ֆէրման մուճիպինէ, ֆէվգէլիհամ մաաշար Թախսիս օլունան զապԹան վէ էֆրատը Շահանէ մաաշաԹընն մունԹազամէն մէնուպ օլաքդալը վիլայէԹլերնէ Թէսվիյէսի խուսուսը պու քէրրէ մագամը Սէրասքէրլիտէն լազըմ կէլէնլերէ էմր ու իչուր գելընմըշ տիր։

—Խընուս գամագամը Ասիլ պէյլե նախը գաղա Հասան Ֆէհմի էֆէնտին պիր Թագըմ էերլիերլե սախը պազը էերլերտէն բրշվամ ալաբշլարը անիլարլմազա, օլ պապատ իճրա գելընան Թահդիգատ նէզիլեսինատ իխպարը վազը Թահազդուդ ԻԹՄԷՔլէ, աէրհալ տալ իսիլերէք, Թահնը մունհաքէմէյէ ալընմալարը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չերէֆուտուր պուլյուրմըշ տիր։

—Բումէլի վիլայաթը միՖԹԷԹչի տէվլ. Հիւսէյին Հիլմի բաշ հազրէԹլերինին պու հաՖԹա Սկուտարիէ ազիմէթ՝ իտէճէկի իչիտիլմիշ տիր։

—Հայտար Բաշա վէ Գոսքէօյինէ իչլէմէքտէ օլան վաքօրլարը ատաելերինի արԹարմագ վէ չարուգ եոլ ալմալարը ճիհէԹ՝ Պահրիյէ նէզարէթինճէ նազարը տիգգատ ատընմագա, պազըլարընը կիւվերԹ վէ գաղանլարը միւքէմմէլ սուրէԹտէ վէ միւճէտտատէն եարըլաճաղը կիպի, եէնիտէն եարըլաճագ վարօրլար սերիան ազմարլանէպ, միւհՖաճ իսլահ օլանլար տա՝ մուայէնէ վէ Թամիր իտիրէրէք, միւքէմմէլ պիր հալէ գաՖնուլաճագ տիր։ Պինանէնտլեյհ, էհալինին իսԹիրահաթընը գարբրէր օլմազա, պու պապատ Տախիլիյէ Նէզարէթիյէ Շէհր Էմանէթինէն իյճապ իտէն միւԹալէաթ մագամը ալիսնէ Թագահիմ իսիլմիշ տիր։

—Գունտան ազտէմ պիր Թագըմ հաճիլեր մէճճանէն կէօնտերիլմիկի կիպի, պու կիւն տախի կիտէճէք օլան հաճիլերե պիլէթլեր Թէվզի օլունմըշ տիր։

—Շուրտի Պահրիյէնին Թէշքիլ օլունտըզը սրբատա Թագահիմ իսիլմիկի պէշ տարիքէտէն Լէվազիմ տարիքէ՝ իճրա գելընան Թատարիաթ սրբասընտա Շուրտի Պահրիյէյե պիրլեշտիրիլմիշ իսէ տէ, Շուրտի մէզգիւրէ՝ տարիքէի պահրիյէյե միւԹալիգ քեսՖիքէի իշլերին մերբիի միւզաքերտը օլմագ հասէպիյլէ, իշլերին չօգուզընտան, վէ լեվազիմ իշլերի իսէ՝ հէր կիւն վագբիլը վազըԹըղ զուհուր իԹԹիկինտէն, լեվազիմաթ վէ միւզայատաթ իշլերինին էվվէլքի կիպի այրքնա պիր տարրեյէ Թէվտիրնէ հաճէթ կէօրիլմէքլէ, էլեէվմ Շուրտի Պահրիյէ Լեվազիմ գըսմը բրյասէԹինէ պուլընան տատ. Հաճիէ-ին բաշանը բրյասէԹի ալԹընտա պուլունմագ, վէ ազատը Շուրտի Պահրիյէ ազատընան միրալայ Նազիճ, վէ Պահրիյէ Մուհասքէմաթ տարիքէի ազատընան գալմագամ Ալի պէյլերտէն միւրէքքէպ օլմագ վէ Շուրտի Պահրիյէ իլե իրԹիպաթը պազը գալմագ իւզրե, այրընա պիր լեվազիմ տարիքէի Թէշքիլ խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չերէֆուտուր պուլյուրմըշ տիր։

—Օխրի (Մանաստիր) ժանտարմա օնգայլըրընան Շաքիրի գալը սիլինէրէք Թահնը Թէվգիֆէ ալնմըշ տիր։

—Ճեզաիրը Պահրը Սէֆիտ վալիսի տէվլ. Ազդէտին բաշ հազրէԹլերինին պէօյիւք պիրտէրի Վէյսել բաշ ատիւ ազչամ վէֆաթ ԻԹՄԻՀ տիր։

—Գուլկար էշզբյասը իլե վուգու պուլան միւսատէմէ էնէտընտա եարալանարագ, սուտուր իտէն էմր ու ֆէրման մուճիպինէ, ֆէվգէլիհամ մաաշար Թախսիս օլունան զապԹան վէ էֆրատը Շահանէ մաաշաԹընն մունԹազամէն մէնուպ օլաքդալը վիլայէԹլերնէ Թէսվիյէսի խուսուսը պու քէրրէ մագամը Սէրասքէրլիտէն լազըմ կէլէնլերէ էմր ու իչուր գելընմըշ տիր։

—Խընուս գամագամը Ասիլ պէյլե նախը գաղա Հասան Ֆէհմի էֆէնտին պիր Թագըմ էերլիերլե սախը պազը էերլերտէն բրշվամ ալաբշլարը անիլարլմազա, օլ պապատ իճրա գելընան Թահդիգատ նէզիլեսինատ իխպարը վազը Թահազդուդ ԻԹՄԷՔլէ, աէրհալ տալ իսիլերէք, Թահնը մունհաքէմէյէ ալընմալարը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չերէֆուտուր պուլյուրմըշ տիր։

—Ալանիա մէրքէզ խասթախանէսի օգերաթէօրի միւԹէվէֆճաղ բասանը էերինէ մէգքիր խասթախանէ Թապալէրինինէն էրզպայը Ամիր պէյ Թային օլունմըշ տիր։

—ԱլԹընճը Տաբրէի Պէլէտիյէ տախիլինտէ չէյէք խասթալարը գուհուր իտերէք, պիր գաչ վէՖԹիճա սէղէպիյէԹ վէրտիկի ճիհէԹլէ, խասԹալարը տէՖԹ իչուն մէրճինճէ պազը Թեապիրէր էԹԹիխտա օլունմըշ տիր։ Ալը նիզամնամէսի մուճիպինճէ 6 այրզ չօճուգլարա աչալարը իւգերինէն 3 սէնէ կէչմիշ օլանլարը Թէքրար աչալԹաբրըլմասը իչուն սէյյար աչը մէմուրլարընը մինտատա մզգատատա աչը գալճմէրինի համիլէն իյճապ իտէն եէրլերե կէօնտերիլմէսի՝ Մէքքաթիպը Շահտանէ նէզարէթինճէ Թէնսիպ օլունմըշ, վէ լազըմ կէլէն եոլ մասարՖիարընը վէրիլմէսի վէ քէնտիլերինէ գօյլըշ իյԹասը լիւզումը՝ Շէհր Էմանէթինէ իյար գելընմըշ տիր։ Ցիւնանէն ԻԹԹիֆարէն մէմուրլար ԱլԹընճը Տաբրէի Պէլէտիյէ մահալլէրինի տէվր ու ԹէՖԹիշ, վէ աչըրզ չօճուգլարը աչալամաղա իպԹիտար էյլէմիշլեր տիր։

—Սարբերատա իգամէթ իտէն պիր զաթքն Ցեռչընտաքի չօճուղը Հիւսէյին՝ վալիտէսիյլէ պիրլիքտէ մաԹպասատա տօլաչըրքէն գայտար սու իլէ տօլու պիր գազանա տիւշերէք, եառըպ Թելեֆ օլմուշ տրը։

—Էվվելքի կէճէ սատաթ 6 բուատէլերինտէ Գասրամ Բայատա Գուլագսըզ մէգարլարը ճատատէսինտէ պիր խանէտէն եանկըն զուհուր ԻԹՄԻՀ տիր։ Եանկըն մէգքիւր մահալլէտէ լիգամէթ իտէն էմինէ հանրմ նամընտա պիր գասընը եառԹարը օատասընտան զուհուր ԻԹՄԻՀ, վէ տէօշէմ ԹախԹալարը իլե էյեառընը պիր գրսմը եառաչ եառաչ եառմոզա պաչլատըզընտան, մէզգուրէնին եառԹաղընա տախի սիրայէԹ էյլէմիշ, վէ պու սրբատա ուչգուատան ուլանմըշ իսէ տէ, տիւման օատալը սարմըշ վէ էլզիսէսի տախի ԹԷչ այմըշ օլտուղընտան էԹրաֆտան իսԹիմատատա պաչամըշ տրը։ Ցիերեատը իչիտէն մէմուրիյը զապԹա վէ եՀալի՝ տերհալ էէԹիչերէք գասրալը գրմըշլար վէ աՖԷչի սէնանաւրմիչլեր իսէ տէ, մէզգուրէնին վիճատարընը պիր գրսմը եառանրը ճիհէԹլէ, իտիլեն Թէտավի ֆատտէ ԻԹՄԷչերէք պիր գաչ սատաթ սոնրա վէՖԹ էյլէմիշ տիր։

—Էսկիշէհիրտէն 4 պուչուգ սատաթ ուղագ պուլանան Թէսքին քէօյինտէն հաճի Օսման աղա՝ կէչէն ճուսմատա էրԹէսի կիտինէ էսկիշէհիրէ տարա կէԹիրիպ 4 մէճիտիյէյե սատարգատան սոնրա քէօյինե ավաէթ իտէրքէն, եօլտա մէճհուլ պիր գաչ քիչի Թարաֆընտան պօղազընտան քէսիլիպ գաՖլ իտիլմիշ, վէ էրԹէսի կիտն ճէսատի էէօրիւպ, իճրա օլունան մուայենէսէ 4 մէճիտիյէ չօրապընը իչինտէն պուլընմըշ տրը։ ԳուճինտէԹ եա սրբատ մագասէյէ գուգաս պուլմամըշ, վէ եախօտ գաԹիլեր բաբալարը տրայլպ պուլամամըշլար տրը։

—Կէչէնէրտե էրզինճանըն Թէզրիճ քէօյինտէ պիր Իսլամ խանէսինտէն եանկըն զուհուր իտերէք, ատԹէչ պատԹըրըմըշ իսէ տէ, էվվէն իչինտէ պուլունան 5-6 վէ 8 եառլարընտա 2 գրզ վէ 1 էրքէք չօճուգ տիւմանտան պօղուրմըշլար տրը։

ԻՖԼԱՍ

Իլանը իՖլաս ԻԹԹիկինի եազըզըմըզ Մ. էՖԹիմօբուլօնը պանանազը վէ մէրգուսմը գօլեքտիՖ չիրէքի պուլընան պանքը Մ. Լէնիտաս Զարիֆ՝ Թէվֆիյէ հիսապատը տէրէօնէ ԻԹՄԻՀ օլաբզընտան, մամաիլեյ էվվելէ չիրքէթը մէղգիւրէնին խարիճէ օլան տույունաթընը Թէվֆիյէ իտէճէք, վէ պիլախէրէ էՖԹիմօբուլօ իլե քէնախի տրասընտաքի հիսապատը բուլէթ էյլէյճէք տիր։ Ալանագլար իլե միւղաքերատա պաչանտըզընտան, գարիզէն պիր նէՖԹիյէ հուսուսի մէմուլ տրը։

ԲԱԹՐԻԳԻՍԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹը

Ս. Երուսաղէմ Միաբանութիւնը Տնօրէն Խորհուրդը ապասընտան Ռովհանէսեան Տ. Եղիա վարդապետ՝ Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մատթէոս Սրբազան հազրէԹլերինէ պիր Թելեկրաֆ քէշիտ իտերէք, Ազարեան Տ. Վահրամ վարդապետին պիր շեյ պիլմէմէյիպ իսԹիֆա ԻԹՄԷՔինէ վէ վանքա կիԹմէտիկինէ մեպնի Բաթրիգ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէԹլերինին գարարընա բիլէճէք ԻԹՄԷսի լազըմ կէլաիկինի, զիրա իսրար խուզ Երուսաղէմ կէլերէք վէ մէմուրիյէԹինէ պայլայարագ միւճատէլէրի իլերլէԹճէկինի պէյան ԻԹՄէքտէ, վէ Վարչութիւն Թարաֆընան նասպ օլունճագ միՖԷԹիլերին Երուսաղէմ միւվասէլէթ իտէճէքլերինէ տէկին Տ. Վահրամ վարդապետին Եաֆատա գալբգ իչի Թէչէպպիւս ԻԹՄէմէսի իչուն Բաթրիգխանէնին միւէսսիր պիր իսԹարատա պուլունմասընը Թալեպ էյլէմէքտէ տիր։

*** Երուսաղէմտէն գէկա. 10 Թարիխլէ ալընան պիր մէքԹուպատա օգունաբզընա կէօրէ, Էրմէնի գիրարէԹճիլերինին (Ուխատարարլարը) ատէտի 150յէ պալիգ օլմուշ տրը։ Կէչէնլերտէ, Նոր Նախիջեւանը 30 գասատար Ուխատարլար տախի Ս. Երուսաղէմ կիԹմիշլեր տիր։ Ս. Զատիկ գասատար տահա չօգ Ուխատարպալընճաղը մէմուլ տրը։

—

Վիէննա կազէթալարընը պէյանընա կէօրէ, Բաթրիգխանէ՝ պուրա վէ Թաշրա Եպիսկ.լարընա պիր Թահրիրատ իրսալ իտերէք, հազրլանան եէնի գանունամէ՝ Ս. Էջմիածին Սրբազան Կաթողիկոսընին սէլահիյէԹինի Թէպիլ ԻԹԹիկի Թագարիրտէ նէ մէսլէք ԻԹԹիխազ իտէճէկինին սիւվալ ու խոԹիֆատար էյլէմիշ տիր։

—

Բաթրիգ վէքիլի Ճէվահիրճեան Գեր. Տ. Գարրիել Սրբազան՝ խասԹալրընընան քէսպը աՖիյէԹ իտէրէք, տիւն Բաթրիգխանէյէ կէլիպ մէմուրիյէթինէ Թէչէպպիւս էյլէմիշ տիր։

—

Բարիզ Օսմանլը սէֆիրի տէվլ. Միւնիր բաշա հազրէԹլերի իլե Գոսթանտունի վալիսի՝ Գալրամ միւնասէպէԹիյլե, ըսմը Թէպրիքի իչիտ ԻԹԹիմ օլան Բաթրիգ Սրբազան հազրէԹլերինէ պիրեր Թէչէքքիւրնամէ եազմըշլար տրը։

—

Վիէննայի Մխիթարեան Միաբանութիւնը՝ Հայր Քաջունիին վերէսէսի ալէյհինտէ քէնտի մէնՖԹիլինին միւռաՖէաբընը իչի էրմէնի ավգանԹարա հէվալէ ԻԹԹիմ օլուպ, մումարիլէյհիմա՝ եվվելքի կիւն Պրինճի Թիճարէթ մահքէմէսինէ միւրաճաաթլա, Գրէտի Լիսնէ պանդասընտա պուլունան 650 լիրայը վէ Բարիզ Պանգասընտա պուլունան (36000 ֆրանգ գրյմէԹինէ) իչի ատէտա Բանէթ էսքանէոլարընը՝ քիմէ տիտ օլուուղը մահքէմէ հուզուրընտա իսպաթ օլունճագա գասատար մէղքիւր պանգալար Թարաֆընտան վերէսէյէ Թէսլիմ օլունմասը իչուն Թանքը հանգէ ալընմասընը Թալեպ ԻԹՄիշլեր տիր։ Մահքէմէ՝ Հ. Քաջունիին իմզասընը հավի օլան վէ քէնտիտինէ Թագարիմ իչիլեն մէքԹուպլարը վէ վերիլեն իյզահաթը քեսՖի կէօրէրէք, Թանքը հանգէ ալմագա հիւքմ վէ գարար վերմիշ տիր։ Պու գարարը մահքէմէ տիւն պանդալարա վէ Հ. Քաջունիին վերէսէսինէ Թէպլիղ իտէճէք իտի. վերէսէնին լավգաթը Բալ Հարան իլե Սինապեան Գրիգոր էֆ.լեր գաթէն Գրէտի Լիսնէ ալէյհինտէ իգամէտ տավա ԻԹՄիշ օլուպ, էվվելքի կիւն տէ էվմը մուհաքէմէ օլարընընան, գօնուլան հանգը իչիտինճէ, մուհաքէմէյի եէմմը տիրեր Թատալգ ԻԹՄէյէ մէճաքուր օլմուշլար տրը։

ՄիւԹէվէֆիա Հ. Քաջունիին ճէնազէսի Վէնէտիկէ էէԹիշմիշ օլուպ, ճէնազէ ալայը պու կիւնլերտէ իճրա օլընճագ տրը։

ՄիւԹէվէֆիա Դալլընեան Պապիկ էֆ.նին զէվճէսի վէ Արշակ վէ Կոստանդ Դալլընեան էֆ.լերին վալիտէսի

ՏԻԿԻՆ ՎԷՐՈՆԻԿ ԳԱԼԸՆԵԱՆ

տիւն կէճէ Պոյաճքէօյտէքի խանէսինտէ վէֆաթ ԻԹՄիշ տիր։

Սէնէնին էն մէսէրԹէթի պիր կիւնինտէ Դալլընեան ֆամիլեասը իլե ումումի Թէալլուգաթընը տիւշար օլարդալարը շու քէտերէ գալպէն իշԹիրաք խաեր վէ Թէէսսուֆիմիզի պէյան էյլերիդ։ Շու Թէէսսիւր միւԹէվէֆիյէ Տիկին Դալլընեանը եառգընէն Թանրաքզըմըզատան ֆէվգէլատէ արԹբյօր։

Տիկին Վերոնիկ՝ զէվճէլերէ վէ վալիտէլերէ խարէթ օլճագ պիր գասընը իտի։ Քէնտի զէվճինէ սատրգ պիր բէՖիգ, եվվալարընա միւֆիգ պիր վալիտէ, Թէալլուգաթընա մէտարը ԻՖԹԻԽար, քէնտիսինէ էլ ուզաթան միւհՖաճիյէ պիր տէՖԹը մուավենէթ օլմուշ վէ տասԹարը էնտիտէ վագար վէ հայխիյէԹի իլե տարմա մագհարը հիւրմէթ օլմուշ իտի։

Տիկին Վերոնիկ՝ աէօգիւնիւ պիր, լիւզումըզ վէ մանէճատզ միւգահասարատան սագրընը, խասէսինի զէյարէԹ իտէնլերտէն ճիւմիէսինի պիր իլԹիֆաթ վէ Թէվէճճիւհ գասալ իտէր իտի։ ՄիւԹէվէֆիյէ՝ աէյեսի էֆքարընընան մատատա, խարիճէ պուլընանլարտա տա քէնտիսինի սէվարմիշ վէ անլեր իւզերինէ պէօյիւք պիր Թեսեր հուսուսի էէԹիրմիշ իտի։

Պիր իքի սա եվվել միւաՖէքտա օլատուղը միւտէհի պիր խասԹալրդ եառվաշ եառվաշ հայատընա խասԹիմէ չէքմէկէ պաշլամըշ օլարընընան, Թետավիսի իչիւն վուգու պուլան ֆէվգէլատէ ֆէտատքարլըգլարատան հիշ պիր սէմերե կէօրիւլմէտի վէ Տիկին Դալլընեան տիւն կէճէ ըսլահընը Թալիմ էյլէտի։

Տիկին Դալլընեանըն վէֆաթը միւնասէպէԹիյլե քէմալը Թէէսսիւֆիյէ զու սաՖԹըրլարը եառգարդամըզ սրբատատա մախասումարընա վէ քէրիմէլերինէ վէ տամամլարը Մէնգիլճեան վէ Ֆրնարգեան էֆ.լերի վէ միւԹէվէֆիյէնին պիրտաէրի Սեբեան Մեհրան էֆ.յէ պէյանը ԹատգիյէԹէ միւտարատաՖ իտէրիդ։

Ճէնազէ ալայը կէչէճէք ճումատա կիւնիւ Պէյօղլանատա Ս. Երրորդութիւն քէլիսէսինատ իճրա օլունճագ տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 12 յունվ.—ԲարլամէնԹո պուկիւն քիւչատ օլընըպ, Մէճլիսը մէպուատան՝ գալէմ հէյէԹինին (դիւանքն) ինԹիխապընա Թէչէպպիւս իտերէք, Մ. Հանրի Պրիսոն՝ բագիպսիզ օլարագ բէիս ինԹիխապ օլունմըշ տրը։ Հիշ պիր հաթսէ վուգու պուլմամըշ տրը։

Ֆրանսա բէիսը վիւքէլտը սապգէ Մ. Վալդէք-Ռուսսոն՝ տիվալը սրհիյէսի պիրազ էյլէնէմիշ տիր։ Հէքիմէր՝ պիր ամէլիյաթա լիւզում կէօրիւմէճէ ճէկինի իւմմա իտիյօրլար։

Լէնտրա 12 յունվար.—Ինկիլիզ կազէթալարընը՝ բէիսը վիւքէլա Մ. Պալֆուրը նասԹը նազընտա իյրատը միւԹալէաթլա պէյան ԻԹԹիքէրինէ նազարէն, ԻնկիլԹերրանը պիրիւմէ միւԹԹէֆիգէրի միւվաճէհէսինատ ապա ԻԹԹիկի ասանամէլերտէն միւնպաս Թասահիւսատը իյիա ԻԹՄէք խուսուսընտա ԻնկիլԹերանը պէյանԹընը ճարօն՝ սուլհ ու միւսալէմէթ Թէքլիֆլերինէ մաբալէկէթ ԻԹՄէյէ Թէչվիգ կիպի Թէլեգրաֆ ԻԹՄիշ տիր։

Գօբենհակ 12 յուն.—Գրալ Բրիսթիյան՝ խայրատէն խայլի էյիլէշմիշ տիր։

Լիսն 12 յուն.—Նէյր օլունան պիր սԹԹիսԹիդ ճէվէլիմտէն անայլարընա կէօրէ, պու սէնէնին իլէք մահսուլը 5 միլեոն քիլօ օլուպ, պու հալալ կէչէն սէնէնինքանէն իլք միլեոն քիլօ էքսիք տիր։

Աթինա 12 յուն.—Հիւքիմէթ՝ եէնի պիր գավամը նազանիյէ Թէտավիւլ չէզարմաղա գարար վէրմիշ տիր։

ՄիւԹէվէֆիա Դալլընեան Պապիկ էֆ.նին զէվճէսի վէ Արշակ վէ կոստանդ Դալլընեան էֆ.լերին վալիտէսի

ՏԻԿԻՆ ՎԷՐՈՆԻԿ ԳԱԼԸՆԵԱՆ

տիւն կէճէ Պոյաճքէօյտէքի խանէսինտէ վէֆաթ ԻԹՄիշ տիր։

Սէնէնին էն մէսէրԹէթի պիր կիւնինտէ Դալլընեան ֆամիլեասը իլե ումումի Թէալլուգաթընը տիւշար օլարդալարը շու քէտերէ գալպէն իշԹիրաք խաեր վէ Թէէսսուֆիմիզի պէյան էյլերիդ։ Շու Թէէսսիւր միւԹէվէֆիյէ Տիկին Դալլընեանը եառգընէն Թանրաքզըմըզատան ֆէվգէլատէ արԹբյօր։

Տիկին Վերոնիկ՝ զէվճէլերէ վէ վալիտէլերէ խարէթ օլճագ պիր գասընը իտի։ Քէնտի զէվճինէ սատրգ պիր բէՖիգ, եվվալարընա միւֆիգ պիր վալիտէ, Թէալլուգաթընա մէտարը ԻՖԹԻԽար, քէնտիսինէ էլ ուզաթան միւհՖաճիյէ պիր տէՖԹը մուավենէթ օլմուշ վէ տասԹարը էնտիտէ վագար վէ հայխիյէԹի իլե տարմա մագհարը հիւրմէթ օլմուշ իտի։

Տիկին Վերոնիկ՝ աէօգիւնիւ պիր, լիւզումըզ վէ մանէճատզ միւգահասարատան սագրընը, խասէսինի զէյարէԹ իտէնլերտէն ճիւմիէսինի պիր ԻԹԹիքաթ վէ Թէվէճճիւհ գասալ իտէր իտի։ ՄիւԹէվէֆիյէ՝ աէյեսի էֆքարընընան մատատա, խարիճէ պուլընանլարտա տա քէնտիսինի սէվարմիշ վէ անլեր իւզերինէ պէօյիւք պիր Թեսեր հուսուսի էէԹիրմիշ իտի։

Պիր իքի սա եվվել միւաՖէքտա օլատուղը միւտէհի պիր խասԹալրդ եառվաշ եառվաշ հայատընա խասԹիմէ չէքմէկէ պաշլամըշ օլարընընան, Թետավիսի իչիւն վուգու պուլան ֆէվգէլատէ ֆէտատքարլըգլարատան հիշ պիր սէմերե կէօրիւլմէտի վէ Տիկին Դալլընեան տիւն կէճէ ըսլահընը Թալիմ էյլէտի։

Տիկին Դալլընեանըն վէֆաթը միւնասէպէԹիյլե քէմալը Թէէսսիւֆիյէ զու սաՖԹըրլարը եառգարդամըզ սրբատատա մախասումարընա վէ քէրիմէլերինէ վէ տամամլարը Մէնգիլճեան վէ Ֆրնարգեան էֆ.լերի վէ միւԹէվէֆիյէնին պիրտաէրի Սեբեան Մեհրան էֆ.յէ պէյանը ԹատգիյէԹէ միւտարատաՖ իտէրիդ։

Ճէնազէ ալայը կէչէճէք ճումատա կիւնիւ Պէյօղլանատա Ս. Երրորդութիւն քէլիսէսինատ իճրա օլունճագ տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 12 յունվ.—ԲարլամէնԹո պուկիւն քիւչատ օլընըպ, Մէճլիսը մէպուատան՝ գալէմ հէյէԹինին (դիւանքն) ինԹիխապընա Թէչէպպիւս իտերէք, Մ. Հանրի Պրիսոն՝ բագիպսիզ օլարագ բէիս ինԹիխապ օլունմըշ տրը։ Հիշ պիր հաթսէ վուգու պուլմամըշ տրը։

Ֆրանսա բէիսը վիւքէլտը սապգէ Մ. Վալդէք-Ռուսսոն՝ տիվալը սրհիյէսի պիրազ էյլէնէմիշ տիր։ Հէքիմէր՝ պիր ամէլիյաթա լիւզում կէօրիւմէճէ ճէկինի իւմմա իտիյօրլար։

Լէնտրա 12 յունվար.—Ինկիլիզ կազէթալարընը՝ բէիսը վիւքէլա Մ. Պալֆուրը նասԹը նազընտա իյրատը միւԹալէաթլա պէյան ԻԹԹիքէրինէ նազարէն, ԻնկիլԹերրանը պիրիւմէ միւԹԹէֆիգէրի միւվաճէհէսինատ ապա ԻԹԹիկի ասանամէլերտէն միւնպաս Թասահիւսատը իյիա ԻԹՄէք խուսուսընտա ԻնկիլԹերանը պէյանԹընը ճարօն՝ սուլհ ու միւսալէմէթ Թէքլիֆլերինէ մաբալէկէթ ԻԹՄէյէ Թէչվիգ կիպի Թէլեգրաֆ ԻԹՄիշ տիր։

Գօբենհակ 12 յուն.—Գրալ Բրիսթիյան՝ խայրատէն խայլի էյիլէշմիշ տիր։

Լիսն 12 յուն.—Նէյր օլունան պիր սԹԹիսԹիդ ճէվէլիմտէն անայլարընա կէօրէ, պու սէնէնին իլէք մահսուլը 5 միլեոն քիլօ օլուպ, պու հալալ կէչէն սէնէնինքանէն իլք միլեոն քիլօ էքսիք տիր

1903

ՍԷՆԷՍԻՆԻՆ ԽԻԹԱՄԸ

ՊԻՐ ՍԷՆԷԼԻԷ ՎՈՒԳՈՒԱԹԱ
ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ՊԻՐ ՆԱԶԱՐ

1903 սէնէսինին սան կիւնիանէ պուլունը յօրը։ Զանն իսէրիզ քի՝ չիմաիլէ գատար բէք աղ տէֆա պիր սէնէ՝ պու գատար մէնմունիյէթի մուհիպ հալլէր Եանընտա պու տէրէճէլէրտէ էնտիչէր հասը էյլէ։ 1903 սէնէսի՝ զարիպ միւմթազիյէրի հարդ պիր սէնէ օլաու։ Պէօյուք ֆիքրլէրին, եղճիմէ սուչ ֆիքրինին—վէ բոլշիգա իսԽԹիֆալարընին հաքէմվարԹասըյլա ֆասլը էմէլինին—պու սէնէ զարֆընտա միւհիմմ ատամար ալաղընը կէօրտիւք։ Ֆագաթ ինքատար իտիլէմէդ քի՝ սուչը ումումի տէ սէնէնին պիր պայշնատան տիկէր պայշնա գատար Թէհլիքէլէր կէչիրտի։ Պիր վագԹ պիր Թագրմ էյդըյա չէԹէլերինին հինայէԹքատրանէ հարաքաԹը — վագրա էսասէն հիչ պիր Թէէսիրի օլամազտա տա—մաԹպուտԹ ալէմինի իչղալ էյլէտի։ Օնատան սօնրա ճապոնիա վէ Ռուսիա իսԽԹիֆը՝ գապինէԹօլարը վէխիմ էնտիչէրէ կիրիԽԹար իԽԹ։ Բէք չօղ քէրրէ ասայիշին տիւլարը խալէլ օլմազընը Նէյէ կազէԹալար եազալար։ Վագբա պու ըրվայէԹլէր վուգուաԹլա Թեէյյիւա իԽԹէտի խէ տէ, ասայիշը ումումինին պօզըլմազը Թէհլիքէսինին պու տէրէճէլէրտէ եազալմըշ կէօՔԹերվէտի՝ կերեք ԹիճարէԹ ալէմինատ վէ կերեք ԹէրադէյմԹը մէտէնիյէԹքատրանէ նօգԹատ նազարընատան միհիմմ Թէրեատալարը հուսուլէ կէԹիրմէկ օլաուլը ինքատար օլունմազ։

Էկեր պիր Թարաֆտան սուչ ֆիքրինին, տիկեր Թարաֆտան տա պու Թէհլիքէ վէ ենտիչէր սեպեպիյէ հուսուլէ կելեն Թերեատալարին մուհաքէմէսինէ գըյամ իտերսէք՝ յու նէԹիյէ միւսաեհէսիտատ պուլունըրը։ «Սուչ եմէլլերի բէք գուվվէԹլի տիր։ ԻնսանիյէԹ վէ մէտէնիյէԹ միւԹԹեղիյատընը տարամագ բէք գիյատ Թերագը ԽԹմիշ տիր։ Ֆագաթ տիւնեա՝ հէնուզ ինսանլարը գաԹի պիր սուչ եատը իւզերինէ պիրլեշմէլերի պիլիթիլ միւմքին օլաճագ հալէ կիրմէմիշ տիր։ Ասուչ եմէլի՝ ալեճենազանէ պիր ֆիքր օլատուղը իչիւն անը վիճուտա պուլմասընա տայյա չալըշմալը տըր։ Ֆագաթ՝ տիկեր Թարաֆտան տա, կիւնանէ կիւնէ պիր չօղ բոլշիգա կիւճլիքլերի զուհուր ԽԹմէսինի Թապէի կէօրմելի տիր։ Օ կիւճլիքլերին իյճապաթը զէմանիյէ կէօրէ հալլի սայէսինատ տիր քի՝ անճագ գուվվէԹլէ հալլ օլունապիլճէք ԽԹԽԹլարը զուհուրի էհԹիմալարը կիւնանէ կիւնէ էքսիլճէք տիր։

Եվրօբանը 1903 սէնէսի զարքնատա կէօրտիւկի Ֆրանսա վէ ԻնկիլԹէրա, ԻԹալիա վէ Իսպանիա, ԻնկիլԹէրա վէ ԻԹալիա եազընընընդալարը՝ խԹամ պուլագտա օյան սէնէ իչիւն չէրէֆի մուճիպ հալլեր տիր։ Ասայիշին պօզուլմամասը իչիւն ադա օլունան Ռուսիա վէ ԱւսԹրիա ԽԹիլաֆը տա՝ հէր նէ գատար պալատէ զիքը ԽԹանկիմիզ եազընընդալարը սէրիճէսինատ գուվվէԹլի պիր էսասա միսԹէնէա տէյլի խէ տէ, երնէ սուչը մուհաֆազասը էմէլինէ տէալէԹ էյլեսիկի իչիւն Թէպրիքէ չայէսԹէ տիր։ Ֆագաթ՝ պունլարը Եանընտա չիմաիքի միւվազէնէի սիյասիյէնին հիսապարընա պիր մէկվզը ԹուԹմայան պիր չօղ իչլեր վար տըր։ քի, օնլարը կիԹաքէճէ պիրեր մէսէլէ հալինի ալաթզլարընը կէօրիւյօրզը։ Պու հալ՝ զէմանընն կիտիչինին Թապի նէՔԹիճէսի տիր։ Ցիւնեատա հիչ պիր հալ՝ էպէտի օլմատընը կէպի, Եվրօբանը չիմաիքի միւվազէնէսի տէ էպէտի տէյլի տիր։ Պու միւվազէնէ քէնտի տէվրէսինի իքմալ իտուպ խԹամ պուլճագտըր։ Սուչ եմէլինին ԹէրագդյաԹը՝ միւվազէնէնին Թեպէտտիլ, մուԹլագ ասայիշ ալեճինատ վուգու պուլմասընը Թէէմին իտէմէդ։ Ֆագաթ օ մագսատին հուսուլինէ եարաբմ իտէր, վէ հիչ օլմազտա՝ ասայիշին պօզուլմասընընն էյնմի նէԹիյէճէյերինի Թատհամ էյլեր։ պու գատարը տա միհիմմ պիր սէմերէ տիր։

* * *

Շու մուգատտէմԹընը սէրանէն սօնրա բոլշիգա ալեմինին 1903 սէնէսի զարքնատա կէօրտիւկի պայշըճա վուգուաԹը զայէք մուսԹասար պիր սուրէԹատ նազարը Թեազիդատէն կէչիրէճէյիզ։

ԻնկիլԹերատա 1903 սէնէսինին պայշըճա վուգուաԹը շու իքի մատատէն իպարէԹ տատ օլունապիլիր։ Լօրտ Սալիզպէրիին վէֆաԹը, վէ Մ. Զէմպրլէյնին իսԽԹիֆաը։ Լօրտ Սալիզպէրի զաԹէն իսԽԹիֆ ԽԹմիշ օլատուզընատան, վէֆաԹը՝ բոլշիգա ալեմինատն պիր գուվվէԹ էքսիլմէք։ Անճագ պէօյուք պիր նամն պերհայաթ ինսանլար միյանընատան էքսիլմէսինի մուճիպ օլատու։ Լօրտ Սալիզպէրի՝ ԻնկիլԹերանընն գատամ մուհաֆազաքար ֆըրգասընընն պինուճիուղ պիր վէքիլի իտի։ ՎէֆաԹըյյա քէնտի տէրէճէսինատ օ սըֆաԹը հարդ ատամ գալմամագտա աքը։ Թէրքը հայաթ ԽԹմէսինին՝ ԻնկիլԹերանընն տախիլ բոլշիգասընընն ճերէյանը իւզերինէ Թէէսիրի իլԹէ պունատան իպարէԹ աքը։

Մ. Զէմպրլէյնին Գալիֆուր գապինէԹօսընատան այրըլմասը իսէ՝ պիւԹէն պիԹիւն պաչգա պիր մանէալը հարդ տիր։ Մ. Զէմպրլէյնին ԻնկիլԹերա իլէ միւԹէմիլքատընատան իպարէԹ օլարագ վասի պիր էքսրիւք ԽԹԹիհատաը վիճուտ էքԹրմէք հագդընատաքի Թէչէպպիսի՝ միւշարէյէյին գապինէԹօատան այրըլմասը իւզերինէ ԻնկիլԹերանընն տախիլ բոլշիգասընատա ճերէյանը իւզերինէ Թէէսիրի իլԹէ պունատան իպարէԹ աքը։

* * *

Շու իքի վուգուաԹատան մատատա՝ ՀինտսԹան վալիսի լօրտ Ռիւրընընն՝ Աճէմ քէօֆէդինատ սէյահաԹը, վէ պիր Ինկիլիզ միւֆրեդեսինին ԹիպէԹ սեվգ օլունմասը՝ իւլերիատ միւհիմմ նէՔԹիճէյերի էքսրիւյէդիճէք վուգուաթ ճիւմլեսինատէն աքը։

ՖՐԱՆՍԱՅԱ սէնէնին պայշըճա վուգուաԹը՝ Դօմդ գապինէԹօսընընն բուհսան ճէմիյէԹլերի ալեյհինատ Թանզիմ ու նէյր ԽԹտիկի ինիզամատինին Թատպիգինէ վէ Տրեյֆիւս մէսելեսինին իւչունճու տէֆա օլարագ քիչատարատ ինհիսար ԽԹմէքատ աքը։ մահուա իւմպէր տավասընընն Թօհանիլըգլարը տա — Սէբսերի եեհուտի կիպէ 18ինճի տարընն նըսֆընատա մատա օյան բոմանլարընն դէմինին բէք պէնգէտիկի իչիւն—պիր խայլի զէման էֆքատրը ումումիյէտի իչղալ էյլէտիկի մալիւմ տիր։ ՆասիհանլիԹլեր իլէ Բատիգալլար ատրասընատաքի ըէգոպէթ Թէքմիլ սէնէ զարֆընատա տեվամ ԽԹտ, վէ Բատիգալլար պէօյուք պիր մուվֆֆագըյէթլէ իւԹէ չըգաբլար։ ԶաԹէն՝ Դօմդ գապինէԹօսընընն զայէք գուվվէԹլի պիր էքսերիյէԹլէ պու պապատ պիր աելիլը քէտֆի տիր։ Տրեյֆիւս տավասընընն իչիւնճի աէֆա օյարագ քիչատը գուվվէթ գարիպէյէ կէմիշ օյմասը տա՝ պու խուսուս հագդընատա իքինճի պիր աելիկատտա օյունապիլիր։ Ֆագաթ՝ էքսրիյէթ ֆըրգասընընն պիր գըսմը գարասընատա՝ չու սան զէմանլարատա իԽԹտիֆ էսերլերի էկօրիւմէկէ պայլատ։ Մ. Ժորեսին վէ Մ. Միլլըրանընն Թարաֆտարլարը — քի Բատիգալլարատան տատա իրբաթքատր պիր ֆըրգա Թէչքիլ իտերլեր — պու իքի զաԹէն բոլշիգասընընը Թանզիմագ իսԽԹէմիլիր, վէ մումտիլյհիւմայը քէտատի ֆըրգալարընատան չըգարալար։ էքսերիյէԹ ֆըրգասընընն ԹէչքիլաԹը՝ պու ճիհէթատէն պիր տղ Թէհլիքէտ իսէ տէ, ՆասիհանլիԹլեր՝ բուհսանԹարաֆտարըզընը բրօկրամարընա տախիլ եյլետիքճէ՝ պու ճիհէթատէն չօղ գօրդուլմադ։ չիւնքի՝ պու զէմինատ էքսերիյէԹ ֆըրգասընընն հիչ պիր չիւպէսինին ՆասիհանլիԹ ֆըրգասընյա պիրլեշմէտի միւմքին աէյիլ տիր։

Ֆրանսա-Ռուսիա ԽԹԹիֆագընա խալել կէԹիրիլմէմէքլէ պէրապէր ԻնկիլԹերա վէ ԻԹալիա իլէ օյան միհանսէպաքընն Թագվիյէ իտիլտիկինի զաԹէն պէյան ԽԹտիք։ Պիր արազդ Սրանիա իլէ տէ պիր ԽԹԹիֆագ ագաք իհԽԹիմալինանէն պահս օլունաք։ ֆագաթ՝ պիլաեբէ՝ Սրանիատա մուհաֆազաքատր ֆըրգասընա մէհաֆազաքատր պիր գապինէԹօնընն մէվզը իգՔԹիատա կէլմէսի՝ պու ԽԹհիմալարը զատաք էյլեսի։

Ֆրանսա իչլերինատէն պահս իտիլտիկի սրրատա Մ. Լուպէնին՝ Պահրը Սէֆիտին Աֆրիքա սէվահիլինէ ԽԹրա էյլետիկի սէյահաԹատա չալանը Թիզքատր աքը։ չիւնքի Ֆրանսըզլարընն միւսԹէմիլքատր բոլշիգասընատա պիր մէսէլէ վէ անը չըզրատա տեվամ (խսրէ տը սիւԹ) պուլընաբզընը կէօսԹերիր։

ԱԼԷՄԱՆԻԱ տախիրինատ իչլեր քէնտի Թապէի չըզրընատա ճերէյան ԽԹտիրեր։ յունիս այրնատա ԽԹրա օլունան ԲայլրԹակ ինԽԹիսապաքը՝ գապինէԹօնընն իւմիտինէ Թէմամբյյա մուվաֆֆագ պիր նէԹիյէ հասը լԽԹմէտ իսէ տէ, Ալէմանիատատ ումամ ֆըրգալար՝ բոլշիգասընն տեգայիդինէ ալբՔՔրզ օլատուգլարընատան, պու հալին նէԹայիճինի օ գատար միւպալաղա ԽԹմէսէլի տիր։

Խարիճի բոլշիգա նօգԹատ նազարընատան էն միհիմմ հատիսէ՝ Ալէմանիա վէ Ռուսիա իմբերաթօրլարը հազարաԹընն ՏարմնԹատ միւլագաթլարը աքը քի՝ Թամամ Ֆրանսատան ԽԹտիա վէ ԻնկիլԹերա իլէ Թագվիյէտ միհանսէպաթ ԽԹտիկի զէմանա Թէհատիւֆ էյլետիկի իչիւն էնվաֆ մանէալար վէրիրտի։ Վագբա օ միւպագաթ մանէհատատան տրի տէյլի իտի։ Ֆագաթ բրաթիգ նէԹիյէճ նօգԹատ նազարընատան էն գիյատ չու արազդ հէմ Ռուսիանընն վէ հէմ տէ Ալէմանիատանընն տախիլ բոլշիգասը նօգԹատ նազարընատան էհէմմիյէթ քէսպ իտէն Բօլոնիա իչլերինատէն պահս խտիտիկի՝ պիլաեբէ ըԽվայէԹ օլունաք։ հէր հալտէ ՏարմնԹատ միւպագաթըյյա Ալէմանիա իլէ Ռուսիանընն էէքատիէրինէ եազալմալարը՝ ԽԹԹիֆագլար իւզերինէ հիչ պիր Թէէսիր հասը լատէմէմիչ օլատուղը՝ պու տագիդատա չիպէհէտէն ազատէ տիր։

ԱՒՍԹՐԻԱ ՄԱՃԱՌԻՍԹԱՆատա՝ պիր Թարաֆտան Զէհ մէսէլէսի, տիկէր Թարաֆտան տա Մաճառլարընն օրտուլյա քէնտի լիսանլարընը իտխալ էյլեմէք խուսուսընատաքի էմէլլերի Թէքմիլ սէնէյի իչղալ էյլեսի։ Վագբա ԱւսԹրիա Բայլրաթ մէճլիսինատ՝ պու սէնէ միւղաքէրաթ կէչէն սէնէլեր գատար միւշքիլաթ Թէսատիւֆ ԽԹմէտի խէ տէ, պու հալ Զէհլիլեր իլէ Ալէման ունսուրը արասընատաքի միւնասէպաթընը քէսպը ԽԹտիալ էյլեմիշ օլաղընա տէլալէթ ԽԹմէդ, պիլաքս միւնասէպաթը մէգքիւրէ դայէթ կէրկէն պիր հալտէ տիր։ ՄաճառիսԹանատա Զէկ գապինէԹօսընընն իսԽԹիֆատա մէճպուր օլմասընատան սօնրա, եէնի պիր գապինէԹօ Թէշքիլի իչիւն նէՔ տէրէճէլերտէ միշքիլաթ չէքիլմէկի, վէ՝ պիր արալըգ Մ. ԳոչուԹ իլէ Մ. Գարապասընն բոլԽԹիգասը նամըլ վէխիմ ԽՀԽԹիմալարա գարու ատարզը հիսատ՝ օգուսյանլարըմըզընն խաԹրընատա տտը։ Իմբերաթօր-գրալ Ֆրանսուա-Ժոզէֆ հազրէԹլերինին ագիլանէ մէլէքի բէք չօգ վէխիմ ԽՀԽԹիմալարընընն. կոնիւնիս ալտը։ Խէն-Հէհերվարի գապինէԹօսընընն Թէշքիլիյլէ Թատգիպ օլընան էմէլին հասը լատամաքզը կէօրիւլմէսինատէն վէ Շլօբի պէյանանամսինին պիր չօղ եէնի միշքիլաթա գարու ատամասընատան սօնրա՝ նիհայէԹ Թիճա գապինէԹօսը Թէշքիլ օլընաք։ Ֆագաթ պու գապինէԹօնընն տա՝ ԲարլամէնԹօատա խիլաֆկիրլերինին պահտատէ սիւալլար իյրատ ԽԹմէք սուրէԹիյլէ իյգա էյլեսիքլերի միշքիլաթը մէնն խէմէսիկինին սախիրէն Թէլէկնամէլլեր պէյան ԽԹմէքատ իտիլեր։

Շու ահվալէ բաղմէն՝ ԱւսԹրիա-ՄաճառիսԹանընն տախիլ հայաԹընն կիւճլիքլերինին տէ էօյլէ իֆրաթ պիր սերեճէճատ իգամ ԽԹմէմէլի տիր։ օ տախիլի հայաթ քէնտի Թապէի մէճբուրատան, քէնտի Թապէի հուսուսլարընատան չըգամըշ աքը։ Պիլաքս պու սէնէքի Թէճրիպէ պէլքի էն պէօյուք կիւճլիքլեր գարշըսընատա պիրէ, սերին գանըլըգլա վէ Թէտպիր սայէսինատ մուճիզլեր վիճուտատ կէԹիրմէք միմքին օլաղընը իսպաթ էյլեր։

Բուսիա տա՝ Ֆինլանտիա պէօյուք տուգալընը բուսպաշարըմազ իւզրէ, ԽԹԹիսապ օլունան Թէտատպիրլէ եահուտիլեր սէյհինատ ԽԹԹիսապ օլունան բոլԽԹիգալը Ռիշնէվ մուհաքէմէսինէ, վէ տիկէր պաղը տախիլ բոլԽԹիգա իշլերինի մուխԹասար սուրէԹատ կէչաիկիմիզ հալատ, էն միհիմմ վագատա—քի պու իշլեր իլէ իրԽԹիպաթը ինքատար օլունամազ — Մ. տը Վիթէնին պիլիքիլ բոլԽԹիգա իւզերինէ իքինճի տերեճէճատ Թէէսիրի օլան պիր մէմուրիյէԹ չէքիլմէսի, վէ Մ. տը Բիլվէհէնին տախիլյէ նէզարէԹինէ Թայինի տիր։ Պու Թէպեատաեաչ՝ Բուսիանընն տախիլի բոլԽԹիգասընատա վագԹըյյա Լօրիս Մելիքօֆին վասԹասընյա Թաքիգ օլունան մէսէլէք եազընը պիր բոլԽԹիգա Թատգիպ իսիլտիկինի իրատ ԽԹտի. մէգքիւր մէսէլէք չիմաիլիք Թաքիգատ տէվրէսինատ պուլընաբզընը էհէհէթլէ, սէմերատԹը վէ նէԹիճէսի հազգընատա պէօյուք պիր չէյ տէնիրէմէմէսի Թապէի տիր։ Մ. տը Բիլվէհէ՝ Մ. ՎիԹէնին Թավսիյէ էյլետիկի միՔԹէտալ խաԹԹը հարբէթի պէյնմէտիկինէն, պիՔԹիճն պիՔԹիճն ֆարգլը պիր չըզրընատա Թէտպիրլեր ԽԹԹիսապ էյլեմէքճէ տիր։

Խարիճի բոլԽԹիգա նօգԹատ նազարընատան Բուսիա՝ Եվրօբանը ճէնուպը չարգիսի իշլերինատ՝ ԽԹԹասալբերվերլիք վէ սուլՔերվերլիք խպրազ ԽԹտի, վէ ԱւսԹրիա իլէ ագա ԽԹմիչ օլատուղը ԽԹԹիֆագընը սէմերատԹը պու նօգԹատ նազարատան խայլեճէ կէօրիւտիւ։ ՄիհնԹէհատ Շարգ իշլերինատ Թատգիպ էյլեսիկի մէսէլէք կէկլինճէ՝ հէնուզ բէք եէնի պիր չէյ օլատուղընատան, իյդահընա լիւզում եօգ տըր։

ԻԹԱԼԻԱ տա՝ էն միհիմմ վագատա՝ Բարա Լէոն ժդ. հազրէԹլերինին վէֆաԹը իլէ, գարտինալ ՍարԹօնընն Պիոս ժ. նամբյյա Բարալրգ մագատմընա կէչմէտի տիր։ պու վուգուաԹ էսասընատա ԽԹալիա հիւքիմէԹինինն ԽԹԹիսապ էյլեսիկի պիՔարաֆլրգ վէ ԽԹԹասալբերվերլիք՝ ումամ տրբլօմատի ալեմինճէ Թագտիր օլունաք։ Տախիլի բոլԽԹիգա նօգԹատ նազարընատան մէմլեքէԹին եգօսօմիգ հալինին ըսլասը դայէԹ միհիմմատրմամը ալաղընը՝ մալիյէ սՔԹԽսԹիգլերի իսպաթ էյլեսիկիր։ Տիկէր Թարաֆտան գրալ ՎիգԹօր էմմանուէլ Գ. հազրէԹլերինին սէյահաԹլարը իլէ գապալ էյլեսիկի —վէ եազընատա իտէճէկի գիյարէԹլեր խէ՝ ԻԹալիանընն բոլԽԹիգաճա նուճիուղը էն միսայիտ պիր հալատ պուլընարընը իպրազ էյլեսի։ Վագբա Զար հազրէԹլերինին Բօմայա սէյահաԹընընն պիր աղ կերիյէ գալմըշ օլմասը՝ պու նօգԹատ նազարատան պիր մուվաֆֆէգյէԹինինը իսէ տէ, մէգքիւր գիյարէԹ Թասավվուրընատան վագ կէչիլմէշ օլմայըգ, անճագ գիյարէԹին Թատլիգ իտիլմէշ պուլընմասը՝ պու հատիսէնին սուի Թէէսիրինի Թատատիլ էյլեր։ Սէնէնին իլքերինատ Մ. ԲրինէԹԹինին վէ սօնրարընատա Մ. Մանարտելինին խաԹալրգլարը վէ միւշարէյէհ Մ. Մանարտելինին վէֆաԹը՝ բոլԽԹիգա ալեմինատն իքի միւգԹէտը զաԹ չէքիլմէսինի մուճիպ օլատու։ Ֆագաթ չիմաիքի բէիսը վիքելա Մ. ՃիօլԹԹի տէ՝ բոլԽԹիգա ալեմինին էՔՔիյէթինի գատամըշ մահիր վէ Թէճրիբէլէքատր պիր տէքլամաԹ աքը։

ՍՐԱՆԻԱ բէք մեշղուլ պիր սէնէ կէչիրտի։ ինԽԹիսապաքը նէԹիյճէսի պիր արազդ էնտիյէտը վէրտի խէ տէ, մուվաֆֆագյէԹլերէ նամլ օլան Սամէրոն ֆըրգասընընն տախիլի ինԽԹիզամատան տրի օլատուղը պիլաեբէ անլայլրատը։ Շիմտի Մաւրա գապինէԹօսը՝ օ ֆըրգա ալեմինատ Թէապիրլեր տիչիճիմէքճէ վէ պու հա՝ մէմլեքէԹին Թէքմիլ ֆասլիյէթինի իչղալ էյլեմէքճէ տիր։ Ֆաս

274

ՄԱՐՍԷԼ

ԵԱԽՕՏ

ԵՐԷՆԻ ԲԱՐԻՔԱ ԷՍԻԱՅԻ

Շամպրէ.—Գալիֆօրնիա՝ իճրաի Թանգիգաթ ԽԹտիրմէք միւմքին օլմայտագ տէրեճէճատ ուզագատա տըր։ Մ. տը Կօնատօնը Թէրթիպ ԽԹտիկի ավ չէնիկի էսնատընատա վուգու պուլան հատիսէյ կէլինճէ, անը իսպաթ ԽԹմէք տէ հէման մուհալ գապիլինճէն տիր։ չիմաի եալընը էլիմիզատ պիր տաԽԹէ անախԹատ վար, անը իմալ իտէն տատամ պուլըրը տա, պու տատամ տանախԹատրը քէնտիսինէ Մ. տը Մարի Բուզէ Թարաֆընատան սրբարը իտիլտիկինի տէօլէր իտ՝...

Տօմինիգ՝ ռէֆիգինին տէօլիւնի գաթ իտերէք.—ԱրԹզգ պունը օլատն պիր տէլիլ տատ օլունամազընը իւմտ իտերիմ։

Շամպրէ.—Էյլիճատ պու պիր տէլիլ տատ օլունը. օ վագԹ պիզիմ կէնէլերին իչի էյի պիր հալ քէտպ իտէճէք տիր, ֆագաթ հիչ դայէթ միւհիմմ օլան պիր ՆՕգԹատատքի էորրընը ինքիտաքը լազըմ կելէճէք տիր։

Սէն Նէկրի սահիլինէ կէօԹիւրիլմիշ օլատուղը զանընընատա պուլընաբզընը զաԹէն տէօլէմիշ իտտի, չիմտի պիր կէմինին իչինատ էսիր օլատուղընը զանն իտիյորըմ, պու կէմիյի տէ պուլատազդմ։

Տօմինիգ.— Ինչալան պունա մուվաֆֆագ օլուրընընը։

Շամպրէ.— ՀաթԹա պու հէնայէԹին ԱւսԹրելից քէօբրիսի հիվարընատա ԹէրԹիտ իտիմիշ օլաղընը տա զանն իտիյորըմ։ ՎարիրէԹ ԹէաԹրօընատա կելիպ տօաԹընընը չազըրատ չօճուղընն նաչընն Տէօրաբանի Հանրի ըրԽԹընը գուրգինատ պուլանմըշ օլատուղընը իտԹրընընը կէԽԹրէՔյօրմըսընընը։

Տօմինիգ.— Պու չօճուղը Թանընան օլտո՞ մը։

Շամպրէ.— Եա՛ր, Թանընան օլմասընը հիհէԹլի, միւտաէԹը մուայյէնէնին միւրուրինի միԽԹէգրպ տէֆն օլունաք. ֆագաթ եչքանի հագդընատաքի մալիւմաԹը մուֆտատալ պուլանմըշընը։ Տիկէր հանիյէ նագլը մէգալ ԽԹտիկիմիզ Թէրա, ԻԹալիա վէ Ֆրանսա, ԻնկիլԹէրա վէ ԻԹալիա եազընընընդալարը՝ խԹամ պուլագտա օյան սէնէ իչիւն չէրէֆի մուճիպ հալլեր տիր։ Ասայիշին պօզուլմասընը իչիւն ադա օլունան Ռուսիա վէ ԱւսԹրիա ԽԹԹիլաֆը տա՝ հէր նէ գատար պալատէ զիքը ԽԹանկիմիզ եազընընդալարը սէրիճէսինատ գուվվէԹլի պիր էսասա միսԹէնէա տէյլի խէ տէ, երնէ սուչը մուհաֆազասը էմէլինէ տէալէԹ էյլեսիկի իչիւն Թէպրիքէ չայէսԹէ տիր։ Ֆագաթ՝ պունլարընը Եանընտա չիմաիքի միւվազէնէի սիյասիյէնին հիսապարընա պիր մէկվզը ԹուԹմայան պիր չօղ իչլեր վար տըր։ քի, օնլարընը կիԹաքէճէ պիրեր մէսէլէ հալինի ալաթզլարընը կէօրիւյօրզը։ Պու հալ՝ զէմանընն կիտիչինին Թապի նէՔԹիճէսի տիր։ Ցիւնեատա հիչ պիր հալ՝ էպէտի օլմատընը կէպի, Եվրօբանը չիմաիքի միւվազէնէսի տէ էպէտի տէյլի տիր։ Պու միւվազէնէ քէնտի տէվրէսինի իքմալ իտուպ խԹամ պուլճագտըր։ Սուչ եմէլինին ԹէրագդյաԹը՝ միւվազէնէնին Թեպէտտիլ, մուԹլագ ասայիշ ալեճինատ վուգու պուլմասընը Թէէմին իտէմէդ։ Ֆագաթ օ մագսատին հուսուլինէ եարաբմ իտէր, վէ հիչ օլմազտա՝ ասայիշին պօզուլմասընընն էյնմի նէԹիյէճէյերինի Թատհամ էյլեր։ պու գատարը տա միհիմմ պիր սէմերէ տիր։

* * *

Շու մուգատտէմԹընը սէրանէն սօնրա բոլշիգա ալեմինին 1903 սէնէսի զարքնատա կէօրտիւկի պայշըճա վուգուաԹը զայէք մուսԹասար պիր սուրէԹատ նազարը Թեազիդատէն կէչիրէճէյիզ։

ԻնկիլԹերատա 1903 սէնէսինին պայշըճա վուգուաԹը շու իքի մատատէն իպարէԹ տատ օլունապիլիր։ Լօրտ Սալիզպէրիին վէֆաԹը, վէ Մ. Զէմպրլէյնին իսԽԹիֆաը։ Լօրտ Սալիզպէրի զաԹէն իսԽԹիֆ ԽԹմիշ օլատուզընատան, վէֆաԹը՝ բոլշիգա ալեմինատն պիր գուվվէԹ էքսիլմէք։ Անճագ պէօյուք պիր նամն պերհայաթ ինսանլար միյանընատան էքսիլմէսինի մուճիպ օլատու։ Լօրտ Սալիզպէրի՝ ԻնկիլԹերանընն գատամ մուհաֆազաքար ֆըրգասընընն պինուճիուղ պիր վէքիլի իտի։ ՎէֆաԹըյյա քէնտի տէրէճէսինատ օ սըֆաԹը հարդ ատամ գալմամագտա աքը։ Թէրքը հայաթ ԽԹմէսինին՝ ԻնկիլԹերանընն տախիլ բոլշիգասընընն ճերէյանը իւզերինէ Թէէսիր պունատան իպարէԹ աքը։

Մ. Զէմպրլէյնին Գալիֆուր գապինէԹօսընատան այրըլմասը իսէ՝ պիւԹէն պիԹիւն պաչգա պիր մանէալը հարդ տիր։ Մ. Զէմպրլէյնին ԻնկիլԹերա իլէ միւԹէմիլքատընատան իպարէԹ օլարագ վասի պիր էքսրիւք ԽԹԹիհատաը վիճուտ էքԹրմէք հագդընատաքի Թէչէպպիսի՝ միւշարէյէյին գապինէԹօատան այրըլմասը իւզերինէ ԻնկիլԹերանընն տախիլ բոլշիգասընատա ճերէյանը իւզերինէ Թէէսիր պունատան իպարէԹ աքը։

* * *

Շու իքի վուգուաԹատան մատատա՝ ՀինտսԹան վալիսի լօրտ Ռիւրընընն՝ Աճէմ քէօֆէդինատ սէյահաԹը, վէ պիր Ինկիլիզ միւֆրեդեսինին ԹիպէԹ սեվգ օլունմասը՝ իւլերիատ միւհիմմ նէՔԹիճէյերի էքսրիւյէդիճէք վուգուաթ ճիւմլեսինատէն աքը։

ՖՐԱՆՍԱՅԱ սէնէնին պայշըճա վուգուաԹը՝ Դօմդ գապինէԹօսընընն բուհսան ճէմիյէԹլերի ալեյհինատ Թանզիմ ու նէյր ԽԹտիկի ինիզամատինին Թատպիգինէ վէ Տրեյֆիւս մէսելեսինին իչիւնճի տէֆա օլարագ քիչատարատ ինհիսար ԽԹմէքատ աքը։ մահուա իւմպէր տավասընընն Թօհանիլըգլարը տա — Սէբսերի եեհուտի կիպէ 18ինճի տարընն նըսֆընատա մատա օյան բոմանլարընն դէմինին բէք պէնգէտիկի իչիւն—պիր խայլի զէման էֆքատրը ումումիյէտի իչղալ էյլէտիկի մալիւմ տիր։ ՆասիհանլիԹլեր իլէ Բատիգալլար ատրասընատաքի ըէգոպէթ Թէքմիլ սէնէ զարֆընատա տեվամ ԽԹտ, վէ Բատիգալլար պէօյուք պիր մուվաֆֆագըյէթլէ իւԹէ չըգաբլար։ ԶաԹէն՝ Դօմդ գապինէԹօսընընն զայէք գուվվէԹլի պիր էքսերիյէԹլէ պու պապատ պիր աելիլը քէտֆի տիր։ Տրեյֆիւս տավասընընն իչիւնճի աէֆա օյարագ քիչատը գուվվէթ գարիպէյէ կէմիշ օյմասը տա՝ պու խուսուս հագդընատա իքինճի պիր աելիկատտա օյունապիլիր։ Ֆագաթ՝ էքսրիյէթ ֆըրգասընընն պիր գըսմը գարասընատա՝ չու սան զէմանլարատա իԽԹտիֆ էսերլերի էկօրիւմէկէ պայլատ։ Մ. Ժորեսին վէ Մ. Միլլըրանընն Թարաֆտարլարը — քի Բատիգալլարատան տատա իրբաթքատր պիր ֆըրգա Թէչքիլ իտերլեր — պու իքի զաԹէն բոլշիգասընը Թանզիմագ իսԽԹէմիլիր, վէ մումտիլյհիւմայը քէտատի ֆըրգալարընատան չըգարալար։ էքսերիյէԹ ֆըրգասընընն ԹէչքիլաԹը՝ պու ճիհէթատէն պիր տղ Թէհլիքէտ իսէ տէ, ՆասիհանլիԹլեր՝ բուհսանԹարաֆտարըզընը բրօկրամարընա տախիլ եյլետիքճէ՝ պու ճիհէթատէն չօղ գօրդուլմադ։ չիւնքի՝ պու զէմինատ էքսերիյէԹ ֆըրգասընընն հիչ պիր չիւպէսինին ՆասիհանլիԹ ֆըրգասընյա պիրլեշմէտի միւմքին աէյիլ տիր։

Ֆրանսա-Ռուսիա ԽԹԹիֆագընա խալել կէԹիրիլմէմէքլէ պէրապէր ԻնկիլԹերա վէ ԻԹալիա իլէ օյան միհանսէպաքընն Թագվիյէ իտիլտիկինի զաԹէն պէյան ԽԹտիք։ Պիր արազդ Սրանիա իլէ տէ պիր ԽԹԹիֆագ ագաք իհԽԹիմալինանէն պահս օլունաք։ ֆագաթ՝ պիլաեբէ՝ Սրանիատա մուհաֆազաքատր ֆըրգասընա մէհաֆազաքատր պիր գապինէԹօնընն մէվզը իգՔԹիատա կէլմէսի՝ պու ԽԹհիմալարը զատաք էյլեսի։

Ֆրանսա իչլերինատէն պահս խտիտիկի սրրատա Մ. Լուպէնին՝ Պահրը Սէֆիտին Աֆրիքա սէվահիլինէ ԽԹրա էյլետիկի սէյահաԹատա չալանը Թիզքատր աքը։ չիւնքի Ֆրանսըզլարընն միւսԹէմիլքատր բոլշիգասընատա պիր մէսէլէ վէ անը չըզրատա տեվամ (խսրէ տը սիւԹ) պուլընաբզընը կէօսԹերիր։

ԱԼԷՄԱՆԻԱ տախիրինատ իչլեր քէնտի Թապէի չըզրընատա ճերէյան ԽԹտիրեր։ յունիս այրնատա ԽԹրա օլունան ԲայլրԹակ ինԽԹիսապաքը՝ գապինէԹօնընն իւմիտինէ Թէմամբյյա մուվաֆֆագ պիր նէԹիյէ հասը լԽԹմէտ իսէ տէ, Ալէմանիատատ ումամ ֆըրգալար՝ բոլշիգասընն տեգայիդինէ ալբՔՔրզ օլատուգլարընատան, պու հալին նէԹայիճինի օ գատար միւպալաղա ԽԹմէսէլի տիր։

Խարիճի բոլԽԹիգա նօգԹատ նազարընատան էն միհիմմ հատիսէ՝ Ալէմանիա վէ Ռուսիա իմբերաթօրլարը հազարաԹընն ՏարմնԹատ միւլագաթլարը աքը քի՝ Թամամ Ֆրանսատան ԽԹտիա վէ ԻնկիլԹերա իլէ Թագվիյէտ միհանսէպաթ ԽԹտիկի զէմանա Թէհատիւֆ էյլետիկի իչիւն էնվաֆ մանէալար վէրիրտի։ Վագբա օ միւպագաթ մանէհատատան տրի տէյլի իտի։ Ֆագաթ բրաթիգ նէԹիյէճ նօգԹատ նազարընատան էն գիյատ չու արազդ հէմ Ռուսիանընն վէ հէմ տէ Ալէմանիատանընն տախիլ բոլշիգասը նօգԹատ նազարընատան էհէմմիյէթ քէսպ իտէն Բօլոնիա իչլերինատէն պահս խտիտիկի՝ պիլաեբէ ըԽվայէԹ օլունաք։ հէր հալտէ ՏարմնԹատ միւպագաթըյյա Ալէմանիա իլէ Ռուսիանընն էէքատիէրինէ եազալմալարը՝ ԽԹԹիֆագլար իւզերինէ հիչ պիր Թէէսիր հասը լատէմէմիչ օլատուղը՝ պու տագիդատա չիպէհէտէն ազատէ տիր։

ԱՒՍԹՐԻԱ ՄԱՃԱՌԻՍԹԱՆատա՝ պիր Թարաֆտան Զէհ մէսէլէսի, տիկ

իշլերի պէր արալեզ խարիճի բոլիթիգա ալէմինաէ Սրանիանցն նամը վերիվէսինի մուճիպ օլու իսէ ան, պիւթիւն օ սէօզլերնազարիյաթ ատիրէսինաէ գալաջլար։ Սրանիա վէ գօմշուսը Բօրթուկալ գրալարընն վիղիթալար թէաթր էյլէմէրի՝ պու էքի տէվլէթին միւնասէպաթը տատիրէսինի կէյմէզ պէր հատիսէ տիր։

Տիկէր էվլօրա տէվլէթլերինաէն Հոլանտա, Տանիմարգա, Զուիցերիանցն միւհիմմ պէր իշլերի օլմասը։ Շուէտ-Նորվէկիատա՝ հէր էքի գերալլեզ նամընա պայգա պայգտ գօնսոլոսլար պուլունմասը (եանի Նորվէկիանցն տա գօնսոլոսլատա մալիք օլմասը) հագգընտաքի թէքլիֆ եէնի պէր ատամ ալար։ Էվլօրանցն ճէնուպի հիւքիւմէթլերի միյանընտա ՍԸՐՊԻՍԹԱՆ պէր միւտաթ տիւնէատյը իշղալ էթտի. գրալ Բէթրօ հազրէթլերինին մագամը հիւքիւմէթ գուուտի՝ պու մէմլէքէթին խարէսինի ինթիզամ տարիրէսինէ իսատ էյլէտի իսէ տէ, յուսօն կիւնլերտէ՝ ումմամ սէֆիրլերին Պէկլրատատան հարէքէթ էթմիշ օլմալարը՝ էվլօրանցն տահա պէօյիւք պէր ինթիզամբէրվերլիք ինթիզարընտա պուլընտըղընը իսպաթ էյլէմէքտէ տիր։

Պէլճիդա իշլերինատ՝ պայլճա Գոնկո հիւքիւմէթը միւսթագիլէսի ահվալինատէն տոլայը Ինկիլթերանցն կէօնտէրտիկի նօթա իւզերինէ ճէրէյան իտէն միւղաքէրաթ չալանը թիզքեար տը։ պու միւղաքէրաթ՝ հէնուզ պէր նէթիճէյէ վասլը օլմամշ իսէ տէ, գրալ Լէսբօլա հազրէթլերի՝ չիմիլիք Ֆրանսայը վէ տիկեր պէր իքի գապինէթօյը քէնտի թարաֆընա գազանպիմիշ տիր։

ԵՈՒՆԱՆ իշլերինատ 1903 սէնէսի զարֆընտա տէօրթ գապինէթօ մէվգբի իգթիսատա կէլմիշ օլմասը չայանը թէզքեար տը։ Մէմլէքէթին էգօնօմիք թէրագգիյաթը լայզգ սլաբղէյզբրատա տէվամ էյլէյօրատա տա, Բուլթիգա իթթիրասը հէնուզ արզու օլունան տերէճէյի պրլամամշտը։ Թէտաօքիս գապինէթօսընը եազգն զէմանատա Բարլամէնթօյը տաղբաղ եէնի ինթիխապաթա միւրաճաաթ իթմէք մէճպուրիյէթինատ պուլընտաղը՝ գավիէն զանն օլունմագատա տը։

Պալգան միւվազէնէսի մէսէլէսի, վէ սուլհը տէվամը իչիւն սարֆ օլունան չայանը թէչէքքիւր մէսայի մալիւմ օլտուղը կիպի, Միւնթէհամ Շարգ իշլերի վէ Բուլգա-Ճարօնիա իթթիլաթը տահա կիւնլիւք հավատիս ճիւմլէսինատէն օլտուղընտան, իշղահընա լիւգում եօգ տը։

ԱՄԷՐԻԳԱ տա սէնէնին իպթիտասընտա Վէնէզուէլա մէսէլէսի, վէ սօնունտա տա՝ ԲԱՆԱՄԱ հիւքիւմէթինին թէչէքքիւլի էն միւհիմմ վուգուտա տատ օլունապիլիր։ Միւճթէմէատ Ամէրիգանը տախիլի բոլիթիգասը նօգթատ նազարընտան՝ նիւեորգ պէյտիյէ ինթիխապընտա թամանի Հօլ տէնիլէն իրթիքեապ թարաֆտարլարընը մուվաֆֆագյէթի թէէսսիֆէ չայան պէր եմարէ տիր։ Շիմտի տէմօգրաֆլար՝ Մ. Բուգվէլթէ գարյը բիյասէթ մագամը իչիւն պէր գանտիտա հազրլամաղա օղրաչէյօրլար, ֆագաթ պունատա էվվէլ Մ. Մագ Քինլինին բագիպի օլմուշ պուլընան Մ. Պրիան եէնիտէն նամզէտ ալմագ իսթէմէտիկի կիպի, էսպագ բէօ Մ. Գլիվլէնտատ պու պապատ բէք զիյատ թերէտատիւտ իպրազ էյլէտիկինատէն, պու նամզէտ հէնուզ պուլընմամշը տը։

Իշթէ 1903 սէնէսինին մուխթասար պէր իճմալը պունատան իպարէթ տիր։

Պու իճմալ հագգընտա իլերիաէ պայգաճա տա պէյանը միւթալէա էյլէյճէճիյզ։ Գ. Մ.

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱՐՕՆ

Բարիզ 11 յունվ.— Խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, Բուսիա Զարը Ի-քինճի Նիգօլա՝ ամիրալ Ալէքսիէֆ պէր թէլեկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, քէնտի (իմպերաթօրը) էմրը մախսուսը օմմարգճա հիչ պէր չէյ եարամամասընը թէնպհէ էյլէմիշ տիր։

Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Մանչուրիատա տիւվերը ճէնէպիյէնին հուգուզընը թէէմին իսէն վէ Ճին իլե ադա իսիլէն ահանամէլերէ բիայէթ իսէճէկինի իչար ու պէյան էյլէմիշ տիր։

Գօրէատան Աժանս Հավասա խապէր վերիլտիկինէ կէօրէ, Բարիզատի Ճարօն սէֆիրի՝ Սէուլ սէրայընա թէքբար միւրաճաաթ իտէրէք, Ճարօնըն հըմայէսինի Գօրէատանը թանըմասընը թալեպ էյլէմիշ տիր։ Մա մաֆիհի պու միւրաճաաթլարը չիմտիյէ գատար հիչ պէր նէթիճէսի օլմամշ ալը. զիրա Գօրէա հագգընտա Բուսիա իլե Ճարօն արասընտա ադա օլունան իթիլաֆ հարֆիէն սիւլիւք իտէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 11 յունվ.—Ճարօն սէֆիրի՝ միւղաքէրաթը Բուսիա իլե տէվամ իթթիկինի վէ պէր թէսվիյէ սուլհճուլանէ մէմուլ իտուկինի թէէմին իտիյօր։

Բէթերսպուրգ 11 յունվ.—Բուսիա թէլեկրաֆ Աժանսընը Բօրթ Արթիւրատէն ալտրը մալիւմաթա կէօրէ, Միւճթէմէատ Ամէրիգա իլե Ճարօնիա՝ Զին իլե միւնագրա օլան քէնտի ահանամէլերինին տերհալ թաստիգ օլունմասընա իսրար իտիյօրլար։ Զին խարիճիյէ նէգարէթի՝ միւշքիլ պէր հալատ պուլունքյօր, զիրա Բուսիանցն Մանչուրիա լիմանլարընը էճնէպի թիճարէթինէ ալմաղա մուվաֆֆագաթ իթմէյէճէկի միւհթէմիլ տիր։

Մանչէսթըր 11 յունվ.— Ինկիլթէրա բէիսը վիքէլասը Մ. Գալֆուր՝ պէր նութգ իյրատ իտէրէք, հիչ պէր քիմսէնին՝ իքի միւթէմատին տէվլէթլէր արասընտա պէր մուհարեպէ վուգուբ իհթիմալինի սէյր ու թէմաշա իտուպ տէ պէր ինքիսարը գալպ հրսս իթմէմէսի գապիլ օլմասընը, վէ հէր սուլհերվեր քիմսէնին՝ պու հրսսիյաթատա պուլունմասը լազըմ կէլտիկինի պէյան էթմիշ, վէ խիթամը նութգընտա, Ինկիլթերանցն՝ ահանամէլեր վասրթասրյա միւթթիֆիգյէրի միւվաճէհսինատ տերէօհատ իթթիկի թատահհիւտատընը իճրա էյլեյճէճէկինի իսպաթ էթմէկէ լիւզում օլմասընը էնթար էյլէմիշ տիր։

* *

«Պէրլինէր թագպլաթ» կազէթասընցն Բարիզ մուխպիրի՝ Բուսիանցն Ճարօնիայա վերտիկի սօն ճէվապ մէսլինատէն միհիմմ պէր գրսմընցն Բարիզատ մալիւմ օլտուղընը իչար էթմիշ տիր։

Բուսիա հիւքիւմէթի՝ պու ճէվապընտա, Ճարօնիայա քիւլլիէն միւատատաթ վէ իմթիյազաթ պախշ էթտիկինի պիլտիրմիշ տիր։ Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Ճարօնիանցն Գօրէայը թահնը հըմայէ վէ իշղալընա տամասընա մուվաֆֆագաթ էթտիկի հալտէ, Մանչուրիայա ատա թէքլիֆլերի պէյան էթթինա բէտտ իտիյօր։ Ճարօնիա՝ Գօրէայը սիյասէթէն, վէ Մանչուրիայը թիճարէթէն զապթ էթմէք իսթէյօր։ Բուսիա հիւքիւմէթի տէ Մանչուրիայը միւնհասընէն Ճարօնիա թիճարէթինէ քիւչատէ պուլընաբրմաղա հիչ պէր վէճհէյլէ բաղը օլմայանճագ տը։ Բուսիանցն ճէվապը՝ ատօթանէ եազբրմըշ տը։ Բուսիա սապրգ մալիւէ նազրը Մ. Վիթէնին տախի պու ճէվապը թերթիպինատ մուվէնէթի ոէպգամ էթտիկի սէօյլէնիյօր։

ԱՄԷՐԻԳԱՅԱ ՇԸՄԷՆՏՕՅԷՐ ԳԱԶԱՍԸ

Գալիֆօրնիա իլե Մէքսիգօ մէմալիքինին մագասրը օլան Մէքսիգա չէհրի արասընտա կիտիպ կէլէն չըմենտօյէր՝ ալաքր. յունվարըն 6ը սապահընը Ամէրիգանցն Գոնասա էյալէթինին Վիլլարա չէհրի գուրպինատ պայգա պէր գաթարլա միւսատէվմ էթմիշ, պու գաղատա 20 քիչի թէլէֆ օլմուշ վէ 30 քիչիատէն զիյատ տէ եարալանմըշ տը։

Էքսբրէս գաթարը ֆէվգէլատէ սիւրաթլա իլերլէմէքտէ իքէն, գարշըտան եէնէ ֆէվգէլատէ սիւրաթլա պէր եէրք գաթարը կէլտիկի կէօրիւրիւշ վէ հեր իքի թարաֆըն մաքինիսթլերի գաթարլարը տուրատուրմաղա վագզթ պուլամագօրզրն միւատէմէ վուգուա կէլերէք, լոգոմոթիֆլեր քիւլլիէն գբրլարը կիպի, սիւրաթ գաթարընէն պէր վագոնը տա քէտմիլէն բարչա բարչա օլմուշ վէ տիկեր վագոնը խաթթատան տիշարը չըգմըշ տը։ Իքի վագոնըն եօլճլարընատ եալընըշ 3 քիչի գուրթուլմըշ տը։ Հայաթը գուրթուլանլարատա էքսէրի ազբր սուրէթատէ մէճրուհ տըբլար։ Եօլճուլար միյանընտա պուլընան պէր թապիպ՝ քէնարիսի տէ մէճրուհ օլմասընա պագմայարագ, տիկեր եարալարընն թեատվիսի իչիւն մուավէնէթը միմքանէի ինսանիյէթքեարանէտ պուլունմըշ տը։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Համա ատնճազը միթէսարրբֆլրզընատ՝ Թաղ միթէսարրբֆլրզընատ միւնֆասըլ ատատ. էմին էֆ. հազրէթլերի թային,

Միւլքիյէ Թէդաիւա Սանդրզը մերքեզ մանհատէդ գալէմի միւտիրի իզզ. էմրը Վասֆի պէյէ միթեմալիզ, վէ Սաբիա վիլայէթի մէքթուպի գալէմի քէթեգէսինատէն իզզ. Սէլիմ էֆ.յէ սանդիյէ,

Բիւքիւզը չէվքէթմասհուզը հազրէթը Բահրիհիյէ մախսուս «Սէօյիւալի» վարրը Հիւմայունը սիւվարիսի եավէրանը հազրէթը Շահանէշէն վէ երքանը հարպիյէի պահրիյէ միրալալարընատ ատատ. Էյրէֆ պէյէ միրիվալզզ (բաշալզզ) բիւթպէսի թէվֆիկ պաւրրըմըշ տը։

ՆԻՃԱՆ

Տարրէի ճէլիլէի Մէյիլսէթբէնտի մէքթուպի մաւավինի ֆաղ. Մէհմէտ Նուրի վէ Մէհմէտ Էմմալը էյթամ ազասընատ իլմիյէ վէզնէատրը Եուսուֆ Զիյաէտին էֆ.լէր հազարաթընա Ղնի Օսմանի, Մէարիֆ Նէզարէթը ճէլիլէսի քիւթուպը սինիյէ վէ չէրիյէ թէագիպի հէյէթի բէիսի ֆաղ. Միւլէյման Սբրրի էֆ.յէ վէ Թիւճարատան Օսման Սէբայը Հաճի Սալիհ էֆ.յէ Յինճի Մէճիտ, վէ Սէլանիք տավա վէքիլէրինատէն Սալիմ էֆ.յէ Զինճի վէ մաւավինի Իսագ Դարբասս. էֆ.յէ Գինճի բիւթպէսէն Օսմանի Նիշանը ալիէրի իհսան զուրրուլմըշ տը։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊԱՖՐԱ

Պաֆրա՝—որու մասին գրուած թըղթակցութեան մը չատ քիչ անգամ հանդիպած ենք Հայ լրագրութեան մէջ—Ճանիի գաւառին Նէպիճն եւ Տիւրամենա լերանց ստորոտը 3000 բնակիչով վաճառաշատ եւ գեղեցիկ քաղաք մ'է։ Ունի ընդարձակ ապրանատներ, բարեբեր ու գեղեցիկ հովիտներ, որք գերեթէ ամէն գարնան ընդհանրապէս ծաղխաթափ եւ ցորենի դալարագեղ կանանչութեամբ, վճիտ ու պղպղուն առուակներով գեղեցիկ տեսարան մը կընծայեն դիտող աչքերու։

Օդը՝ քաղաքին չորջը՝ բարձրաբերձ լերանց կողին վրայ գտնուող գիւղերէից մէջ Թէեւ մաքուր եւ առողջարար, բայց քաղաքինը, քանի մը ժամ հեռուն գէպի արեւելք տարածուած ճախճուտ տեղւոյնց պատճառու մասամբ իւրք առողջութեան ոնոպատ է, այս տարին քաղաքացիք մայիսէն մինչեւ սեպտ. կամ մասակայ գիւղերը եւ կամ ուրիշ հովտուն քաղաքներ կերթան օդափոխութեան, բայց եթէ երբէք աչքառու հանգամանք մը ունի, այն ալ ըմպելի ջուրին անուշ եւ առատ ըլլալն է տարբերութեան։

Պաֆրա նշանաւոր է իբր կեդրոն ծաղխատաւ։ Ամէն տարի գիւղացիներէն մեծամասնութիւնն գերեթէ անոր մշակութեամբ կը զբաղին, բայց խեղճ մշակին ժիր աշխատութեան առատ փոխարինութիւնը կը պակսի դժբաղդաբար, որովհետեւ 50 դր. արժող ծաղխատին՝ հազիւ հաղ 20-25 դրչ. կուտան տեղացի վաճառականք։ Բայց քաղցր է մեզ տեսնել թէ՝ մի քանի տարիէ ի վեր թէ՝ Սամսունցի եւ թէ՝ Եւրոպացի բազմաթիւ վաճառականներ գալով, սկսած են բարձր եւ անսոց իսկական արժէքին համեմատ դին տալով գնել զանոնք, որով տեղացի վաճառականաց այս տարակ շահատակութիւնները հեռացեալ վերնալու վրայ են անուշ։ Պաֆրա նշանաւոր է նաեւ սեւ խավարով, ձուկերով, արմաւիքով, ընդեղէններով եւ մանաւանդ ձմերուկով, որու համար կրնամ ըսել թէ կրնայ դերազանցել Թէքիրտաղին թէ անուշութեամբ եւ թէ մեծութեամբ։

Բնակիչք Թուրք, Հայ, Յոյն, Զերբէղ, Լազ եւ Վրացի են։ Կան նաեւ մի քանի տուն Հայ բողոքականներ (իբր 5 տուն) եւ Հայ բանաներ (20 տուն)։ Հայ բողոքականք ունին փոքր ժողովարան մը, որ կիրակի օրեր իբր աղօթատեղի եւ լաւ օրերն ալ դպրոց կը ծառայէ։

Հայ Լուսաւորչականք 300-350 տուն կը հաշուուին, որոնց մեծամասնութիւնը կղզագի մանիֆաթուրայի, ծխատուի վաճառականութեամբ եւ շերամաբուծութեամբ։ Կան նաեւ եւրոպական գրութեամբ արհեստաւորներ, ինչպէս դերձակ, կօշկակար, երկաթագործ, եւն.։ Հոս բնաւ ճարտար բժիշկ չկայ, եթէ ճարտար եւ վկայեալ բժիշկ մը հոս հաստատուելու խոհեմութիւն ունենայ՝ հաւատացէք օրը ոսկի պիտի չհիւրամանակին Ստեփան էֆ. Թերզեան հոս գալով 3 տարի թաղապետական բժշկութիւն բրած ըլլալով, թէ՝ ազգայիններէ եւ թէ՝ օտարներէ մեծ համբաւ շահած էր, բայց չենք գիտեր թէ հակառակ ժողովրդեան թախանձանքներուն՝ ինչո՞ւ չը բարեհաճեցաւ հոս մնալ։

Հայք ունին մէկ վարժարան Թարգմանեան անուամբ, ուր կը յաճախեն 200 երկսեռ աշակերտներ։ Դպրոցն է ընդարձակ, գեղեցիկ եւ հոյակապ, որ 1000 սակայ մօտ գումարով մը ի գլուխ ելաւ անցեալ տարի ճարտարապետութեամբ Մեծ. Գալոս էֆ. Քէօսէեանի։ Վարժարանաց այժմեան անօրէնն է Աղեք. էֆ. Կիթառ՝ կարող եւ ուսեալ երիտասարդ մը, այս եւ միւս ուսուցիչներուն անձանձիր աշխատութեանց շնորհիւ դպրոցը անցեալ տարի փայլուն քննութեամբ եւ գեղեցիկ հանդէսով մը փակեց իւր շրջանը, շնորհակալութեան մէջ ձգելով ներկաները, որոնց մէջ բացի ազգայիններէ կը գտնուէին գայմագամ Վահմ. Մուսա բաշա, միւֆթին, գօմիսէրն, հեռագրական անօրէնն, ուրիշ պաշտօնական եւ անպաշտօն նշանաւոր դէմքեր։

Ընթերցարանը թեան գեղեցիկ ճաշակը դեռ նոր սկսած է զարգանալ, որուն միակ հաստատուն ապացոյցն սա է որ, ոչ մի ժամանակ այսչափ թերթ եկած ունէր։

Ունին նաեւ մէկ եկեղեցի՝ կառուցեալ յանուն Ս. Կարապետի մեծ ու փառաւոր, որուն նմանը բնաւ չկայ հրսուի այս կողմերը։ Կառուցեալ է 1846 վերակեցուցեալ Յակոբաս Արքեպիսկոպոսի (որ կը հաստատէ վարի յիշատակարանը) եւ ճարտարապետութեամբ Խէյրէցի Կարապետ խալֆայի։ Յիշատակարանը այս է.

«Յանուն սրբոյ Կարապետի ի հիմա-
«նէ պայծառապէս շինեցաւ Ս. Եկեղե-
«ցիս։ Արդեամբ ժողովրդոյս տեղւոյս եւ
«անձնադիր երկաթբութեամբ դիտի
«վիճաիս Տեառն Յակոբայ Արքեպիս-
«կոպոսի Գալատացւոյ, ի չորրորդ ամի
«յետ հրաժարման իւրոյ ի Գալատայ Գա-
«տարքութեան,

«Սկսեալ 1846 մայիս 3 եւ աւարտ-
«եալ ի սեպտ. 23 ի նոյն տարի։»

Նախնիք խիստ եկեղեցասէր են եղեր, բայց այժմս սերունդը բնաւ եկեղեցի չերթար, «պիրիմ բարաղա էմնիյէթիմիզ վար, օ էքսիք օգուտաղ» ըսելով։ Ունին երիս քահանայ մին Տ. Յովհաննէս Տայանեան 90 տարեկան ծերունի մը՝ որ հազիւ կիրակի օրերը ցուցադ ի ձեռն եկեղեցի կրնայ երթալ, միւսը Տ. Զգօն Խաչատեան։

Անցեալ տարի տարիլ 7ին քուէարկութեամբ նորընծայ Թաղ. Խորհուրդ մը ունեցանք, քուէի բացարձակ առաւելութեամբ անդամ ընտրուեցան Մեծ. Տեարք Գալոս Ինճիեան, Յովհ. Գուղասէիեան, Կարապետ Զագրեան, Գեորգ Իթիպարեան, Մամաս Եաղուպեան եւ Յարութիւն Լոյս-Գարոնեան, որք թէեւ մի քանի ամիս յետոյ խմբովին հրաժարած էին, բայց Առաջնորդ Գեր. Տ. Յակոբ Սրբազանի սահմանումներուն վրայ իրենց հրաժարականները եւ առնելով, այժմ սկսան ոգի ի բռին աշխատիլ դպրոցի յարատեւութեան եւ յառաջադիմութեան։

Կ. ԻԹԻՊԱՐԵԱՆ

1903 դեկտ. 8

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

ԿԱՂԱՆԻԻ ԵՒ ԾՆՈՒՆԴԻ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՓՈԽԱՐԷՆ

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ՝ յառաջիկայ Նոր Տարւոյ և Ս. Ծննդեան տօներն առթիւ մխիթարանց այցելելու պարտաւորուելու համար հետեւեալ նուիրատուութիւններն եղած են Հիւանդանոցիս։

Գումար նախորդ ցուցակի 2527 դր.։
Տեարք՝ Կարապետ Պապեան 108 դր.։ Յակոբ Յ. Մինասեան 56 դր.։ Յովակիմ Մինասեան, Ոմն Յ.Պ., Համբարձում Թորոսեան, Տիգրան Թագաթեան, Եղբարք Կիւլէսէրեան, Կարապետ Թահթապրունեան, Ոմն Յ.Յ., Յովհաննէս Բէլէկօֆ, Եղբարք Նշանատեան, Եղիա Շահպազ 40ական դր.։ Բենիամին Նէքէրեան, Սեպուհ Գ. Սեպուհեան, Հաճի Կարապետ Օհանեան և Թումիկ Կեսարեան 37ական դր.։ Յովհաննէս Աչուկեան, Եղիա Փապազեան, Սեպուհ Մ. Ալեքսանքեան, Յարութիւն Նէքէրեան, Կարապետ Ճամուզեան, Հաճի Շահին վաճառաւուն, Սարգիս Տիւսիզեան Որդիք, Գրիգոր Մագուլեան, Խաչիկ Ա. Մանիսաեան, Մարկոսեան, Յարութիւն Գասրակիւլեան, Աբրահամ Շատան, Տիրան Կիւմիւշկերտեան, Թագւոր Արեւեան, Միհրան Քէօրքէեան, Նշան Գորեան, Նշան Ղուկասեան, Գարեգին Յ. Մելիքեան, Յովսէփ Խաչատուրեան եւ Որդիք, Լեւոն Բանիկեան, Արիս Ֆէսճեան, Մարիկեան Եղբարք, Յովհաննէս Պառաւեան, Յարութիւն եւ Յակոբ Ալթըբարմագեան, Ռուբէն Սէմէրճեան, Երուանդ Դալաթեան, Արամ Թիրեաքեան, Կարապետ Թասլաքեան, Սեդրաք Յ. Տիւսիզեան, Մաքսուտ Նարլեան, Յովսէփ Արթինեան. Իսրայէլ Հայկազն, Տիգրան Ուսմանեան, Արտաչէս Մկրեան, Ռուբէն Պասմաճեան, Շնորհք Թաչեան, Արամ Գարամանեան, Խնդիր Սիմոնեան, Ճիվան Թէքեան, Թադէոս Շերլանեան 20ական դր.։ Միհրան Շերլանեան 54 դր.։ Նշան Պըշաքճեան, Յարութիւն Գուլասաքճեան, Միհրան Զօպանեան, Մկրտիչ Մելիքեան, Բարթող Թելեան, Կարապետ Խաչատուրեան, Կարապետ Պասմաճեան, Նշան Լօքմակէօզեան, Ռուբէն Էպէեան, Սիմոն Ալթունճեան, Բարթիկ Մնտիկեան, Յեսու Շամանճեան, Փիլիպոս Գասապեան, Յարութիւն Զրաճեան, Ոմն, Արշակ Էսաեան, Երուանդ Վարդանեան, Մանուէլ Շնորհքեան, Երուանդ Ղ. Զարէեան 20ական եւ Ոմն 10 դր.։

Գումար 3443 դր.։ (Կնիք)

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

ԹԷԼԷՖՕՆ ՆԷՖՍ ԹԷԵԷՊԻԻՍԻ

Բուսիա սէֆարէթխանէսի Թերճէմանլարընատ Հաճիպիտ էֆ.Նին մախտումը մէգբիւ սէֆարէթխանէ Թերճէմանլարընատ Լեւոն պէյին Թէլէֆը Նէֆս Թէլեպիւսի Հագգընտա գապրթաճա իճրա օլունան Թահգիգաթա կէօրէ, Լեւոն պէյին սէվտիկի Հէրմին Տիթ Նամընտա պիր գատրն պունա սէպպ օլմուշ տը։ Օնընա ազ վագրթ գարֆընտա իւլֆէթ իտերէք, նիհայէթ էվլենմէկէ գարար վերմիշ վէ սէվգիւլիսինատէն տախ վատ ալմըշ իսէ տէ, բէտեր վէ վալիտէսի պու իզտիվաճա բազի օլմատգալարընատ տօլայը պու կիւնլերտէ բէք միւքատտեր խմիշ։

Սէվգիւլիսի՝ իչին հալինատէն Լեւոն պէյ իլե էվլենէմյէճէկինի անլայարագ օթուրուրզը աբարթմանատ սավուշզպ կիտէր։

Լեւոն պէյ՝ խապերի օլմասընը հալտէ, էվվէլքի կիւն աբարթմանատ կէլիպ մէպպուրէնին սավուշզընը իչիտինճէ դերէյէ կիթթիկինէ սօրար վէ միւճէվհերաթընը ալզպ սավուշզընը տուլընճա, գաֆասը տէօնէրէք, օրատան սօգաղա ֆբրլար, վէ պիր բէվլվէր ալզպ թէքրար ավէթ իտեր, վէ սէվգիւլիսինէ խիթապէն «պէն սէնի սէվիյօրմ, սէնին իլե էվլենէճէք իտիմ. բէտեր վէ վալիտէմ էվլենմէմիշէ բազը օլմասընը պիլէ եինէ ալտաճագ իտիմ. ֆագաթ սէն մուվաֆֆագաթ իթմէսէն, եինէ կէլտիկէն եերէ կիթթին. իշթէ սանա պու մէքթուպը եազարմ վէ պու սաթըրլարը օգուրքէն, պէն էօյմիշ օլտաղըմ, սէնսիզ պանա հայաթըն լիւզումը օլմասընը, սէնի նէ տերճէճէ սէվգիկիսի գիլինիզ» մէկլինատ Ֆրանսըզճա պիր մէքթուպ եազզպ պրագարդատան սօնրա, բէվգուվերի օսլ թարաքճընա տօզրու պիր քերրէ սրգար. չըգան գուրյուն սոլ մէմէսի իւզերինէ իտապէթլէ իշերիյէ կիրերեք արդասընատան չըգմըշ տը։ Պու սէսի իշիտէնլեր՝ տերհալ եէթիշմիշ վէլեւոն պէյին եերատ գանլար իշինատ եարմագտա օլտուղընը կէօրիւպ, քէյֆիյէթի սիւալ իթմիշլեր իսէ տէ, մէն իթմէկէ միւգթէտիր օլամասընատն, օրատան գալարընը-լըպ, բէտեր վէ վալիտէսինին սաքին օլտուղը Բուսիա գանչելերեասը գարշըսընատաքի Թերդի Մ. Պօթերին աբարթմանընա կէօթիւրմիւշլեր տիր։

—Կեչէն բազար կէճէսի էսկի Զապթիյէ ճատատէսինատ «Բիւզանդիոն» կազէթասը մաթպատասընատա վուգուա կէլէն ճիճայէթ հագգընտա տիւն կէճ վագրթա գատար իճրա օլունան թահգիգաթ նէթիյճէսինատ, գաթլ օլունան Հասան՝ բազար կիւնիւ բէֆիգի Շապան իլե Պէյօղլանա կիտիպ իշրէթ էյլէմիշ, վէ Մաճառատաքի տօսթլարընա կիտիպ սօնրա «Բիւզանդիոն» մաթպատասընա ավէթ էյլէմիշլեր տիր։ Շապանըն տօսթը օլուպ, Մաճառատա պիր եվաք պուլանան Ագնիւ տերտէսթ իտիլէրէք իսթիճվապ օլունմագա պայլամըշլարը։

Անլայլարզընա կէօրէ, Հասան՝ բազար կէճէսի մէֆիգիյլէ գարշըտան ավտէթինատ, թէքրար իշրէթէ տարմըշլար, վէ պու սըրատա արալարընտա միւնազատ գուհուր իթմիշ տիր։ Շապան հէր թարաֆտա շիտատէլէ արանըլարզը հալատ, մէյտանտա պուլունմամասը՝ մերգումընը պու գաթլին ֆարիլ օլտուղը հագգընտա զապրթաճա գանը գավի հասը իթմիշ տիր։ Կերէք Շապան վէ կերէք Հասան իլե տախի միւնասէպաթտա օլանլար թահթը իսթիճվապա ալընմըշլար տը։

ՖԸՐՍԱԹՏԱՆ ԻՍԹԻՖԱՏԷ

Էօլչի իւզերինէ ՊԻԶԻՏԼԻ, ՏՈՒՏՈՒՆԸՐԴԼԸ վէ հազրընբլար ֆիյաթընատ պէլքի տահա ՈՒՃՕՒՉ սրմարամա էլպիսէ խինմէք ֆրբսաթընատ իսթիֆատէ իթմէք իսթէր իսէնիզ՝ Գրիգոր Տ. Գասպարեան էֆ.նին Զարը իլինատ թէրզիպաչը սօգաղընատաքի 14 նումէրօլը ԴԱՆԻԷԼ նամ թէրզի մաղազասընա միւրաճաաթ իսինիզ։ 20—5

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷՍԻ

1881 դեկտեմբեր 8/20 Թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունըն 5ինճի մատէսի 5ինճի ֆգրասը մուճիպինճէ, վատէլերի խիթամընատ իթիպարէն 6 սէնէ զարֆընտա պէտէլերի թահսիլ օլունմասի գուբօնյար հիւքմսիզ ատա օլունճագ-լար տը։

Պինանէնալէյհ, 1898 մարտ 1/13ատ վատէսի խիթամ պուլան Տուլունը Ումումիյէ թահվիլաթընը 29 նումէրօլը գուբօնը պէտէլի՝ փետր. 31/13 մարտ 1904է գատար թահսիլ օլունմասընը թագարրտէ, Տուլունը Ումումիյէ վէզնէսինէ գալաճագը իլան օլունը։

29/12 դեկտ. 1903 12—4

* *

1890 ապրիլ 15/27 Թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունըն 14ինճի մատէսի մուճիպինճէ, 100ատ 4 ֆարիլի բրիսրիթ թահվիլաթընը 6 սէնէ զարֆընտա պէտէլերի թահսիլ օլունմասի գուբօնյարը՝ Տուլունը Ումումիյէ վէզնէսինէ գալաճագ տը։

Պինանէնալէյհ, 1898 մարտ 1/13ատ վատէսի խիթամ պուլան մէգբիւ թահվիլաթընը 15 նումէրօլը գուբօնը պէտէլի՝ 1904 փետր. 31/մարտ 13է գատար թահսիլ օլունմասընը թագարրտէ, Տուլունը Ումումիյէ վէզնէսինէ գալաճագ տը։

29/12 դեկտ. 1903
Տէրսաատէթ 12—6

* *

Կէչէն սէնէլերատ օլտուղը կիպի պու սէնէ տախի Դըզել Թօբրագ իլէ էրէնքէօյտէ վագը աչը ամէլիյաթը մէքթէպլերինատէն պաղ սահիպլերինին հէր պիրինէ 5000 ատէտ գատար մէճանէն Ամէրիգա սամա չուպուղը իթթ վէ թէվզի իտիլէճէկինատէն, իհթիյաճը օլանլարընը սէնէի հալիյէ քեանունը սանինի իպթիտասընատ չուպաթ նիհայէթինէ գատար մէգբիւ մէքթէպլեր միւարի Մ. Էթէրնէյէ միւրաճաաթ իթմէյէրի իլան օլունուր։

27 թըզ. սանի 319 12—8

ՏԻՇՃԻ Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ՃԱՏՏԷԻ ԲԷԳԻՐՏԷ

ՆՈՒՄԻԷՐՕ 200

Գալաթա սէրայը (Սուլթանիյէ մէքթէպի)

Գաբլընտա

Բէնանսինէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկանը սալը, բէնճէյնպին վէ ճումատա էրթէսի կիւնլերի սապահ էրքէնտէն ալթուրգա սաաթ 11½ա գատար գապալ իտէճէք տիր։

Բազար էրթէսի, չարշէնպին վէ ճումատա կիւնլերի սաաթ 6ատն 11½ա գատար։

Բազար կիւնլերի վագրթ թային իթմէք սուբէթիլէ։ 30—18

[Սինկէր տիքի մաքինասընդն իլանը իլիւն սոն ստիֆէմիզ միւրաճաաթ ալունտա։]

ԻԶՄԻՐՏԷ

ՏՕԳԹ. Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ

Ուզուն միւտէթտէն պէրու մուվաֆֆագբէթլէ իճրան թէպպէթի իտերէք թէճարիպը ազիմէ քէպ իթմիշ օլան թապիպը մումիլէյէ պու քէրրէ Իզմիրատ պուլունմագատա վէ էրմէնի մահալլէսինատ պէօյիւք ճատատէ քեանին 43 նումէրօլը խանէատ իպամէթ էյլէմէքտէ տիր։ Հէր ճինս խասթալըգլարը քէմալը տիգգաթլա թէտավի էյլէմէքտէ օլտուղը կիպի, էէրբանըղա վէ էպէլիյէ տաիր լազըմ կէլէն ամէլիյաթլարը տախի իճրա էյլէմէքտէ տիր։ Հէր կիւն ֆուգարարարը վէ ճումատա կիւնլերի էօյլէնէն օնրա պիլիճիմէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի էյլէմէքտէ տիր։ 20—7

ՏԱՐԼՍ ՎԷ ՐՕՍԱԳԻՉՄԱ

ԿՕՏԻՆԱ ՍՈՒՅՈՒՅԼԱ

ՐՕՍԱԳԻՉՄԱ ՎԷ ՏԱՐԼՍ ԽԱՍԹԱԼԳԻԱՐԴՆԵՐՆ

ԹԷՏԱՎԻԻ ԳԱԹԻՍԻ

Մեզքիւր սու՝ Թրլէաթէ տար իւլ ֆիւնունքներն մէքթէպը թրպպիլէսի քիմակէրլէրի մ-ապաքնտան խթիղար օլունբպ ջաղ ադրբը, սինիր խասթալբզը, պաքին էսֆել եանլարընն ադրբսը, արգա ադրբլարը վէ սաիր վէֆսալ խասթալբզլարընը սուրէթը գաթիլէ վէ միւէսսիրէտ թէտավի էլլէր։ Մէմալիքը Շահանէ իլիւն եէկեանէ վէքիլի Գալաթատա Դավաֆեան խանընտա Մ. Տավիտ վէ գումբանեասը օլուպ, աէրօզիթօր՝ Պաղչէ-Գարաբէրատա Վէնսէն Կասապեան էշգախանէսինտէ վէ սաիր էնգախանէլէր